

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredni mediji in prazniki.
 Obsevanje: do 9 pett vrst 1 D, od 10—15 pett vrst 1 D 50 n, večji inerati
 pett vrst 2 D; notice, poslano, izjave, reklame, preklic pett vrst 3 D;
 poroke, zaroke velikost 15 vrst 30 D; ženitne poroke beseda 75 n.
 Popust le pri naročilih od 11 objav naprej. — Inerati davek posebej.
 Vprašanjem glede inerata naj se priloži znamka za odgovor.
 Upravišstvo „Slov. Naroda“ in „Narodna listina“ Knaflcova
 ulica št. 5, pritrilčno. — Telefon št. 304.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knaflcova ulica št. 5, I. nadstropje
 Telefon št. 304.
 Dopis sprejema le podpisano in zahteva frankovano.
 Rokopisov se ne vrača.
Posamezne številke:
 v Jugoslaviji vsa dni po Din 1—
 v inozemstvu navadne dni Din 1, nedelje Din 1-25
 Poština plačana v gotovini.

„Slovenski Narod“ velja:	V Jugoslaviji	V inozemstvu
12 mesecev	Din 120—	Din 144—
6	60—	72—
3	30—	36—
1	10—	12—

Pri morebitnem povišanju se ima daljša naročnina doplačati.
 Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnino vedno po nakazilu.
 Na samo pisarna naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

MUSSOLINIJEVI KOREKTNOSTI ODOŠAJI.

Ko je pred nekaj dnevi Italijanski Bili so mehki kakor testo, in Italijani, spoznavši njih popustljivost in labilnost njihove državniške modrosti, so jim skočili za vrat, jih okomatali ter jih vodili po takih papirnatih klavzulah, kakor se jim je zdelo prav za kraljevino Vittoria Veneta.

Na koncu so tudi na gosli Italijanske politike, Nittija, Giolittija, Bonomi-ja in Facte, popokale vse strune; nategnili so jih fašisti. Benito Mussolini je zmagal v nekrvavi državni revoluciji, zavzel Rim, zasedel stol ministrskega predsednika in 16. novembra je govoril o notranjem in zunanjem položaju svoje države. Njegov pogum ga je tako povzdignil, da se je v svoji diktatorski pozi opotekel celo proti jugoslovenski državi, kateri je hotel izkazati fašistovsko milost s tem, da ji je dovolil živeti z njim v »korektnih odnosih«.

Korektni odnosi so jako širok pojem. Oni značijo lahko striktno izvršitev pogodb, ki so jih podpisali Mussolinijevi predhodniki v zunanje-političnem resor-tu; značijo pa lahko tudi nekaj drugega, in sicer to, da naša mirovna delegacija v Liguriji pred dvema letoma ni dovolj in previdno zaklavirala življenjskih koristi Jugoslavije. Ako je temu tako, tedaj se nam je pripraviti še na hude ure; zakaj pozabiti ne smemo, da je tretja dalmatinska cona še vedno v italijanskih rokah. Beograd naj zato dobro pazi, kaj počenja; če ima kaj držati, naj drži naše, naj s posestjo jugosloven-skega naroda ne baranta in trguje; če je pa drugače, naj to narodu jasno pove, da pozneje ne bo razočarani brez potrebe. Neprijetnih doživljanj smo do-voili imeli v teh treh letih naše svobode; po koroškem plebiscitu in Rapallu ne po-trebujemo še Mussolinijeve korektnosti, ki bi za nas pomenila nov poraz, novo žrtev, novo ponižanje. Skrajen čas je zato, da Beograd pride s svojo harvo na dan in da na Mussolinijevo »korektnost« odgovori tako, kakor je treba.

—bar.

Gospodje Vesnić, Trumbić in Stojanović so svoječasno sklenili v Santi Margheriti Italijansko - jugoslovensko mirovno pogodbo, ki se je podpisala v Rapallu. Kakšne žrtve je tista pogodba zahtevala od nas, vsi vemo. Slovenski narod je bil v Santi Margheriti razkosan in zopet enkrat razdeljen na dvoje. Iz-gubil je nad pol milijona svojih najza-vednejših duš — dejstvo, ki bi se ga vsa-ko drugo ljudstvo spominjalo do groba. Toda ta rana nas je skelela malo časa. Gospodje, ki so podpisali rapalsko pogodbo, so se kmalu po ratifikaciji ugo-vora v beogradskem parlamentu umak-nili v ozadje. Dva od njih je pozneje pokosila smrt. Ali življenje naše teče dalje, teče in se noče ustaviti. Nešteto-krat se je v zadnjih dveh letih pisalo o izpolnitvi pogodbe; toda stvari so se zavlačevale. Šle skozi rešeto della To-rette, grofa Sforze, Schanzerja in drugih. Pri nas so se z italijanskimi ministri se-stajali gospodje Ninčić in drugi. Kaj so vsi ti storili v obrambo naših interesov?

SKRIVNICA JUGOSLOVANSKE ZAJEDNICE JE — ZADNJA!!

M. Z.:

Večer pri Hudožestvenikih.

(Dolje.)

Skozi okno se je čula pobuna. Na-rod ljubi Šujskega in hoče, da odstopi vsemogočni samodržec Godunov, car-jeva desna roka.

A med tem sta Godunov in Šujski-je poljubila sveto razpelo.

Spuste v dvorano narod, trgovce, Šujskov rod in druge njegove ljudi. Skozi nizka vrata se najprvo zgrajejo starci s stoletnim Kurjukovim. Nerodno se klanjajo, ko se plaho pomikajo v ospredje med vrstami krasno oblečenih bojarjev in dvorjanov. Pot jih slučajno zanese spredaj na levo in tam se usta-vijo, neumni in nesklepčni, kaj pravza-prav bo; strme v bližnje bojarje in se še vedno priklanjajo. Car s carico in visoko duhovščino pa sedi na desni ob oknu. Niso ga videli, ker ga jim je pri vstopu zakrival vogal zidu.

Šele počasi jih ta in oni opozori, naj se obrnejo. Ko so to storili, pa od-revene — obstoje čisto zmedeni, nerodni. Car jih dobrohotno gleda. Na-počel se jeden vzdrami in pade z licem na tla. Zdaž šele mu slede vsi dru-gi. Preraz se potegne, ko leži že na tleh, neki bojar na hrbtu krepko za sukno, ker se mu zdi, da moli možaku zadnji konec telesa preveč nad hrbet.

Ta prihod naroda, ki je v knjigi go-tovo le v par besedah v oklepajih na-začen, je nekaj, kar se da le videti, ne pripovedovati. Besedilo igre je popol-noma prestalo in vendar teče ne igra, pač pa živo dejanje, doživljanje tega spre-jema, naprej in gledalec je pri tem dolgem nemem prizoru morda bolj vzružen, nego pri najkrepkejših pesni-kovih mestih.

To je Stanislavskij, ki mu je pes-nik samo podlaga za samostojno dram-sko umetnino.

In zmeda med došleci, ko zvedo, da sta se Šujski in Godunov pobota-la. Popolna desorientacija, nemirni gibi v kupu ljudi; vsak se skuša preko glav drugih sporazumeti z bratom, s prijateljem o tem, kaj bo zdaj. Cela vrsta posamičnih dvogovorov se križa, vse se preriva, si razlaga, začne vedno hujše gestikulirati. Čuje ter vidi se, da ne markirajo, nego se v resničnih be-sedah razburjajo nad stvarjo. In ta di-namika, ta iz posameznih znakov prese-nečenja polagoma naraščajoči splošni vihar, dokler se stavec jezno ne prerine do Šujskega ter začne nanj vpiti, da to ne gre, da Godunov ni zaupati, naj jih Šujski ne zapusti. Stavec je hud jecljač in besede mu bruhajo popačene, s po-navljanimi zlogi na dan. Ta položaj je tako oster in resen, da niti ta okolišči-na ne vzbudi smeha, ne na odru (v igri), ne med občinstvom. Zdi se ti, da sam

PISMO IZ PRAGE.

Mtr v notranji politiki. — Poparjena opozicija. — Stavka na nemški uni-verzi. — Živahna zunanja politika. — Ekspanzivni fašizem.

25. novembra.

V notranji politiki vlada popoln mir, proračunska debata, h kateri se je prigrasilo okoli 150 govornikov, se je že pričela in se v celoti nemoteno nadaljuje. V govorih vse opozicije, nemške in komunistične, se opaža poparjenost in tako nastopanje obeh opozicijskih skupin se pojasnjuje na-stopno: V nemškem taboru se širi ne-popravno nesoglasje. Lodgemannovo geslo, da naj se vodi velezdajalska politika, ni našlo odobravanja pri nemških strankah ne v zbornici in ne v senatu, pa tudi ne med ljud-stvom, nasprotno je naletelo na od-por zlasti na Moravi, največ na pri nemških državnih uradnikih, kateri so negativno odgovorili na vra-šanje, ali zasluzi g. Lodgemana, da bi se zavoljo njege spuščali v nevar-nost, da izgube svoje službe in svoje dohodke. Komuniste pa težji izpre-memba v taktiki sovjetske vlade, ki se v svoji zunanji politiki pričenja po-zapadovati in pokapitalizirati.

Stavka, katero so na nemški praški univerzi pričeli nemški nacio-nalisti s svojim odporom proti ži-dovskemu rektorju dr. Steinbergu, je sicer sramota za Nemce, je nepri-jeten intermezzo v predavanjih na univerzi, ali kakor se vidi, ne bo imela uspeha. Rektor se ne uda terorju prusaških življenj, učna uprava pa go-tovo še manj.

Splošen je vtisk, da se to leto v notranji politiki skonča brez vihar-jev. Zato pa je živahno v zunanji po-litiki. Ustoličenje fašistov v Italiji kriza v Nemčiji, nove volitve v An-gliji in lausannska konferenca, vse to je vznemirilo celo Evropo. Pri nas sledajo nekateri na fašizem preveč kratkovidno, pozabljajoč, da fašizem tudi seva v zunanost, da je on dedič irredentizma, da temelji na nasilju in da se mora na njem posvedočiti stara preizkušnost, po kateri vsako gibanje živi lahko samo iz tega, iz če-sar je vzniklo. Bojazen pa, da bi se Mussolini, ako bi doma ne dosegel uspehov, zatekel k priznanemu sred-stvu umaknitve v zunanje zadeve, je

dosti velika in upravičena in zato se že bavijo z njo prizadete države, v glavnem Češkoslovaška in Jugoslavi-ja. Nekatere skupine vidijo v Musso-linijevi vladi personifikacijo narod-nega duha, te skupine pa ne upošte-vajo druge strani fašizma, t. j. njegovega ekspanzivnega lica. Zato sodijo tukajšnji merodajni krogi, da se pri-poroča čakanje in rezerva, združena s paznostjo in čuječnostjo nad vsem, kar se je v Italiji zgodilo — poslednje dni. To tudi zbog tega, ker sta si na-ložili jednako metodo Francija in Anglija, ki sta zemljepisno in politič-no oddaljenejši.

Na vinogradskem mestnem gle-dališču se je vrtilorila 21. t. m. pre-

mišera nove komedije Dr. K. Čapka »Vč Makropulos«. Avtor rešuje v njej problem podaljševanja ljudskega življenja s filozofičnega stališča. De-janje se odigrava v sedanji dobi in je zelo dobro razpleteno, tako da se vzdrži zanimanje gledalcev do po-slednjega trenutka, igra je bogata na številnih efektihi. Tretji akt je me-stoma slabši, na prepovedanju s filozo-fičnimi razmišljanji, vsled česar trpi potek dejanja. Komedija je imela ve-lik uspeh. Prebršnje njegovo delo »Iz življenja žulček« se igra sedaj na ameriških pozoriščih, kjer doživlja pohvalo tamkajšnje kritike.

J. K. B.

Važna vloga Jugoslavije pri rešitvi balkanskih problemov.

ZANIMIVA IZVAJANJA DR. NINČIČA O TURŠKIH PREDLOGIH IN O TRAKIJSKEM VPRAŠANJU. — JUGOSLAVIJA JE ZA TRAJNI MIR NA BALKANU. — JUGOSLAVIJA OPOZARJA ZAVEZNIKE NA GO-TOVE NEVARNOSTI. — AMERIKA SE UDELEŽUJE DEBATE.

— Beograd, 27. nov. (Izv.) V be-ogradski javnosti, posebno v politič-nih krogih je napravil najboljši vtis govor zunanjega ministra na sobotni seji prve komisije orientalske konfe-rence.

— Lausanne, 26. nov. (Izv.) Prva komisija je včeraj obravnavala ter-ritorično vprašanje in turške pre-dloge glede mej Turčije v Evropi. Ob 11. donoldne se je komisija sestala v svojih prostorih. Izmet paša je otvoril debato ter odgovarjal Veni-zelosu, z vsemi sredstvi braneč in zagovarjal turško zahtevo glede mej iz leta 1913. V svojem odgovo-ru Venzelos ni ponavil starih raz-logov za meje iz leta 1913, marveč je skušal govoriti o splošnih intere-sih Grške in o splošni situaciji na Balkanu.

Jugoslovenski delegat dr. Nin-čič je nato povzel besedo. In v lapi-darnem govoru označil stališče kra-levine SHS, kakor tudi splošni polo-žaj na Balkanu. Zunanji minister dr. Ninčič je v imenu kraljevine SHS iz-javil:

Naša država je za meje iz leta 1. 1913. in navašam, odgovarjajoč izmet paši, teke razloge:

Turška je 1. 1915. odstopila Bol-garski gotovo ozemlje, da bi izzvala nje pristop v vojno ob strani central-nih držav. Turčija se je nadelala,

da bo v slučaju zmage mogla dobiti več nego to, kar je predstavljala ta izguba. Torej ni bila nikaka vis ma-lor, ni bil vmes nikak prilik dogod-kov, kakor to veli izmet paša, nego trezen kalkuli in račun.

Kar se tiče razloga, da turški parlament ni nikdar in nikdar ratifi-ciral odstop tega ozemlja, ta razlog ima lahko važnost v čisto notranji politiki Turčije, nima pa važnosti ab-solutno nobene v zunanjih odnosih. V ostalem glede odstopa turški nar-lament ni ničesar storil proti in tudi ni razveljavil sklena vlade oz. pozval na odgovornost vlado, ki je ta sklep storila.

Prehajajoč k posameznim turš-skim zahtevam, posebno glede plebi-scita v zapadni Trakiji, smatra dr. Ninčič, da je debata o tem vprašanju poorečno stavljena, če gre samo za nastavevanje posamičnih narodnosti, da se dokaže, katere narodnosti je več kot druge. Če gre plebiscit samo za ciljem, da pokaže večje število Tur-kov, tedaj je plebiscit popolnoma ne-potreben, ker so itak pravice Turkov zagaranirane v splošnih določbah mirovnih pogodb o manjšinah. Če pa gre plebiscit za ciljem, da za zapadni Trakiji avtonomijo, tedaj je ta plebi-scit nevaren. Avtonomna Trakija bi bila nezdržljiva vir novih neredov, spopadov in izgrediv med Turki, Bol-

ga dvorsko življenje pravzaprav dolgo-čas; rad dobro je in pije, rad spi.

Pa je med Šujskovimi ljudmi maj-hen suh bojar v zelenem kaftanu, grd človek z dolgim visečim nosom, kakor poljski žid; v čelo mu vise osivele in rdeče srage las, rdečkasta kozja brada skoro brez brk zaključuje nagubano lice. Pa živahen je, vedno se prvi vme-šava in se kolerično vsiha.

Pa je tu Vasilij Šujski, flisti, ki je izdal svoj rod, ko ga je djal Godunov pod ključ in ga polagoma decimiral. Poznamo ga kot intriganta iz opere »Boris Godunov«. Majhen mož, glad-kih plavih las in enake, nevelike brade. Grd, oči kakor dve zabuhli dolgi špran-ji, v brezbarvnem licu nos kakor ko-renje.

Bilo jih je mnogo; tip vsak zase.

Je še tu Lup-Klešnin, ki je carja vzgojil, zdaj pa je Godunovov podrep-nik in donašalec. Nevaren človek. Naj-prvo se ti zdi, da mora biti dobičina. Pa če boljše paziš na to od pljače žar-ko rdeče lice z debelim ruskim nosom, bolj zapaziš okrog teh ob koncu nosa stisnjenih, vedno kakor na smeh le pol odprtih očk inteligenco in zvrhan kup zlobe, ki naj jo zakriva neka dobroduš-nost.

(Konec htri.)

— Opazka. Vsled netočnosti pri tisku v sobotnem mojem podlistku ni razvidno, kje preneha citiranje Alfreda Kerra. Ugotavljam torej, da obsega citat enajst vrstic. — M. Z.

gari in Grki. Avtonomna zapadna Trakija bi predstavljala stalno možnost nevarnih konfliktov in zapletljivost na Balkanu. To bi značilo ne vzpostaviti miru, marveč ustvariti latentno vojno na Balkanu.

Naša država, ki ni neposredno zainteresirana na teh problemih, je odšla na konferenco v Lausanne, da z vso svojo odločnostjo in z vsem svojim vplivom doseže sklenitev pogodbe, ki bo omogočala stvaren in trajen mir na Balkanu. To je njen največji interes na Balkanu. Na Balkanu se mora znati, kaj je koga, in radi tega tudi nismo za avtonomijo.

Izvajanja dr. Ninčiča so napravila na navzoče najglobokejši utis in tudi na Turke. Predsednik prve komisije Lord Curzon je v svojem zaključnem govoru sam upošteval in priznal razloge dr. Ninčiča, jih ponovil, naglašal važnost miru na Balkanu.

Na seji je govoril tudi ameriški opazovalec poslanik v Bernu Child. Oficijsko je preclizal stališče Amerike in se izjavil, da je ameriška vlada za politiko odprtih vrat.

Clemenceau-jeva misija v Ameriki.

AMERIKANCI O POVZROČITELJU EVROPSKE SPLOŠNE BEDE. — AMERIKA POZDRAVLJA CLEMENCEAUJA.

— Boston, 24. nov. (Reuter) Clemenceau je prispel po kratkem prebivanju v New-Havenu in New-Londonu, kjer so mu priredili navdušen sprejem. v Boston. Ulice mesta so bile okrašene s francoskimi zastavami, ogromna množica naroda je demonstrirala za Francijo in Clemenceauja. Zupan mesta je izročil Clemenceauju bogato okrašeno francosko zastavo in majhnega zlatega tigra. Guverner države Massachusetts je poslal Clemenceauja, ki je odgovoril, da ni prišel z namenom, da zahteva karkoli za Francijo, obrača pa se na ameriška srca. Brez sodelovanja Amerike je sporazum z Evropo nemogoč.

— Washington, 24. nov. (Reuter) Izjava Clemenceauja, da Nemčija pripravlja novo vojno, je povzročila izbruh protesta med ameriški politiki. Izjavili so, da bo Francija odgovorna če Nemčija pripravila novo vojno. Senator Borah je izjavil, da ni noben človek bolj odgovoren za evropsko bedo kot Clemenceau, kajti on je najbolj odgovoren za uničujoče pogoje versailleskega mira. Senator Hitchcock je izjavil, da je res, da se Nemčija, Turčija in Rusija polagoma zblížujejo. Francija pa pospešuje njihovo zedinjenje s svojim postopanjem. Nemčija stoji zaradi francoske reparacijske politike na robu vstaje.

Po poročilih washingtonskih listov je izjavil senator Hitchcock v svojem govoru proti Clemenceauju, da so njegovi predlogi precej dalekosežni. Morda obstoje nepremagljive zapreke na poti do francosko-ameriškega sporazuma, dokler bo Francija vstrajala na svoji sedanjih politiki napram Nemčiji. On ne sovraži Francije in pretirano ne ljubi Nemčije. Kar govori, pa temelji na upanju in želji, da bi Francija nekoč spoznala svojo zmoto in izpremenila svojo dosedanj politiko napram Nemčiji v miroljubno politiko. Prva zapreka, ki obstoja med Francijo in Ameriko, je dejstvo, da Francija zahteva v reparacijskem vprašanju od Nemčije nemogoče.

Amerika proti Clemenceau-ju.

New York, 25. novembra. (Izv.) Washingtonski dopisnik »United Express« obavlja oficijelni komunikacije, ki veli, da ameriška vlada gleda z nezavestno odločenostjo na stališče, ki ga zavzema Clemenceau v svojih govorih o zunanji politiki, potujoč po Zedinjenih državah. Amerika smatra, da je francoska politika, ki jo brani Clemenceau, v velikem odgovoru za sedanj gospodarsko-politični položaj Evrope. Če Francija nadaljuje to svojo politiko, posebno proti Nemčiji, ostane sedanje stanje Evrope neizpremenjeno. Reparacijsko vprašanje tvori glavni razlog za vzemirjenje v Ameriki. Ključ za rešitev tega vprašanja ima Francija.

New York, 26. novembra. (Izv.) Zupan mesta St. Louis je prejel pismo meščanov, v katerem ga opozarjajo, da bodo meščani odločno nastopili z vsemi sredstvi proti Clemenceau-ju, če bi skušal imeti v St. Louisu kak zunanje-politični govor. Italijanski parlament.

**Snominajte se
„DRUŠTVA SLEPIH“**
Ljubljana, Wolfova 12.

Napetost na orijentski konferenci.

— Lausanne, 26. novembra. (Izv.) Prva komisija se je včeraj popoldne ponovno sestala. Na tej seji je bila odprta debata o vprašanju otokov v Egejskem morju, ki pripadajo Grški od leta 1912. dalje. Izmet paša je obrazložil turške zahteve, predlagajoč, da se prizna vse otočje ob maloazijski obali, ki pripada Grški, za nevtralnino in da se demilitarizira. Venizelos je v načelu priznal demilitarizacijo gotovih otokov. Sklenjeno je bilo, da se to vprašanje reši skupno z vprašanjem morskih ožin. Ravnotako tudi vprašanje otokov Tenedosa, Imbrosa, Lemnosa in Samotrake.

— Lausanne, 26. novembra. (Izv.) Venizelos je izjavil, da se bo morala Bolgarska zadovoljiti z gospodarskim izhodom na Egejsko morje. Bolgarska delegacija je danes izdala protizjavo. V razlogih navaja bolgarska delegacija, da bi bil tak gospodarski izhod za Bolgarsko praktično neizvedljiv in brez vsakega pomena. Bolgarska zahteva garancije za teritorialni izhod. Angleško ponudbo smatra Bolgarska za »danajski dar«, ki ga ne more sprejeti.

— Lausanne, 26. novembra. (Izv.) Izmet paša je izjavil lord Curzonu, da sta general Harrington in italijanski general Bombelli povodom pogajanj v Mudaniji zagotovila Turčiji, da dobi Icaraga in kolodvor pri Jedrenju. Curzon se je obrnil brzojavno na generala Harringtona ter je dobil odgovor, da to ni res. Izmet paša pa je na to omenil, da predloži zadevni zapisnik, kjer je izjava Bombellijeva.

Čičerin pride v Lausanne.

— Lausanne, 26. novembra. (Izv.) Orijentski konferenci je bila izročena nota sovjetske ruske vlade. V tej noti Čičerin konstatira, da sovjetska Rusija do danes še ni bila oficijelno obveščena o začetku mirovnih konferenc. Sovjetska vlada je za otvoritev konference izvedela šele potom časopisja. Kljub temu zapostavljanju odpošlje sovjetska Rusija svojo delegacijo. Glavna člena delegacije sta Čičerin in Vorovskij. Čičerin prispe najbrže že jutri, v ponedeljek, v Lausanne, kjer so naročene za rusko delegacijo sobe in trije saloni.

V boju za petrolejske vrelce.

— Lausanne, 26. novembra. (Izv.) Kako na genovski konferenci, tako se je začel tudi sedaj na orijentski konferenci ljut in zelo razpleten boj za razne petrolejske vrelce. »Standard Oil Company«, turška petrolejska družba, »American Oil Company«, »Francoska petrolejska družba«, »Angleška petrolejska družba« in še druge družbe pričenjajo akcijo, da si zavarujejo svoje pravice. Nekateri pričakujejo, da pride do ostrega konflikta med Ameriko in Anglijo. Opažati pa je, da Amerika ne želi tega konflikta in tako je treba tudi komentirati predčasni nastop ameriškega opazovalca poslanika Childa na sobotni seji orijentske konference.

Italijanski parlament.

POLNA OBLAST ITALIJANSKE VLADE ZA UREDITVE DRŽAVNIH FINANC IN DRŽAVNE UPRAVE. — ZBORNICA OD GODENA.

— Rim, 26. novembra. (Izv.) Poslanska zbornica je sprejela naslednji dnevni red: »Zbornica, vpoštevajoč, da je v splošnem interesu človekove potrebe, dati kraljevski vladi polno oblast za svobodno urečitev parlamentarnih procedur in finančnih problemov ter javne administracije, odobrava zakonski načrt in prestopa k razpravi posamičnih členov.« Glasovalo je za dnevni red 275 poslancev, proti pa 90. Nato so bili sprejeti posamični členi zakonskega načrta. Na razna vprašanja je odgovoril ministrski predsednik Mussolini: Nikakor ne nameravamo zlorabiti polno oblast in zbornica in senat ne prideta pri tem v nikako igro. Zato je neopravičen vsak strah. Pred glasovanjem je omenjal republikanec Chiesa v svojem govoru, da ministrski predsednik ni zadostno motiviral svoje zahteve po polni oblasti. Mussolini: »Osem milijard dolgov, to je zadostni argument.« Chiesa: Hotel bi, da se predloži konkretni program, kajti dežela hoče vedeti, kaj namerava vlada storiti. Mussolini (z nasmehom): »Dežela to že izve.« Ko je zbornični predsednik naznanil izid glasovanja po tajnem skrutinju ter ugotovil za vlado 215 in

proti 80 glasov, je predlagal Mussolini, da se zbornica odgodi. Predlog je bil sprejet.

Dr. Wilfan pri Mussoliniju.

— Rim, 26. novembra. (Izv.) Ministrski predsednik Mussolini je sprejel včeraj jugoslovenskega poslanca dr. Wilfana, s katerim je imel zelo dolg pogovor. Navzoč je bil tudi predsedstveni podtajnik Acerbo. Dr. Wilfan je porabil to priliko, da je ministrskemu predsedniku obširno razložil želje in zahteve jugoslovenskih, povdarjal njihovo lojalnost in naglašal pomen dobre ureditve Julijske krajine kot čina, ki bo služil v izborni obrambo vzhodne meje in v utrditev odnosov z Jugoslavijo. Dr. Wilfanova izjava je očividno napravila na Mussolinija vtisk, da je morda vendar pričakovati, da se počasi razmere ob Adriji izpremene v korist dežele in države.

Politične vesti.

— Avdišenca. Kralj je sprejel črnogorskega metropolita dr. Gavriila Držića v avdienci.

— Romunski prestolonaslednik v Beogradu. Včeraj je prispel v Beograd romunski prestolonaslednik, brat naše kraljice.

— Hrvatski blok gre v Beograd. Iz Zagreba poročajo: Hrvatski blok je na včerajšnji plenarni seji sklenil, da odide v Beograd in se bo odlejal aktivno udeleževal parlamentarnega dela. Dan, kdaj poslanci Hrvatske bloka odidejo v Beograd, še ni določen. Eno pa je gotovo, da so ure Pribežević-Zerjavovega ministrstva šteje ne več po tednih, marveč samo še po dnevih. To je javna tajnost v Beogradu. Vlada Pašić - Pribežević se nahaja v agoniji, izdahnje pa nemara že ta teden!

— Izjava Stojana Protića. Beogradski dopisnik »Slob. Tribune« se je razgovarjal s Stojanom Protićem, ki mu je izjavil: »Vidovdanska politika je skrahiala, še se delajo injekcijski poskusi z etrom, toda usoda ji je zapечатena. Vidovdanska politika more donesti zopet samo Vidovdan. Ko smo se 1. decembra sešli v tretjičkrat v osvobojenem Beogradu Srbi, Hrvati in Slovenci, tedaj po slavni kumanovski bitki in po tolikem trpljenju in heroizmu zbrani, nismo vezali svoje politike na spomin Vidovega dneva. Vidovdanska politika je ozka in nesrečna, radi česar se moramo vrniti k politiki z dne 1. decembra 1918, ter popraviti oziroma spremeniti, kar je pokvarilo leto 1920.

— Odgovor ministra Pucića na upit poslanec Brodara. Nemanica itd. ga primaša zadnji »Kmetijski list« dobesedno: je jako energičen in jako značilen za naše klerikalne »desperadeže«. Kam so padli ti nekdanji tako močni ljubljenci našega kmeta, ti generali ljudskih koristi! Odločni in zavedni min. Pucić jih je razkrinkal in s svojim odkritosrčnim odgovorom slekel pač do nagega. Tako je prav. Je pa tudi njihovo obrekovanje in blatenje doseglo in že tudi preseglo vrhunec predvojne klerikalne neznačajne, brezdomovinske, naravnost izdajalske politične grdobije. In kakor so predvojne in medvojne slovenske klerikalce pokopale njihove lastne pregrehe, tako si bodo tudi sedaj ti slabotni pa zelo hudobni Korošci, Nemanici, Brodarji itd. kaj kmalu sami izkopali svoj grob in se sami sebe položili — v grob politične propadlosti in obupne brezpomembnosti. To nam zlasti dokazuje tudi neizpodbitni pojav, da jim pošteno, vrli elementi v klerikalni stranki obračajo hrbet, zlasti sedaj, ko se Gosarjevci nič več in nič manj družijo s komunisti za skupen boj pri ljubljanskih občinskih volitvah. Ta združba je čin zoper naravo in kaže značaj ene kakor druge stranke, ki sta se do sedaj gledali in obdelovali kakor — pes in mačka. Dobrega sadu in potomstva iz tega divjega zakona nihče ne more pričakovati. Zlasti pa se ga bo otrsela 3. decembra, naša Ljubljana, ki se vendar ne more udati na milost in nemilost tej protinaravnosti — poželjivosti.

— Razširjenje narodno - socialistične organizacije na vso državo. Iz Beograda nam javljajo: v Beogradu in po drugih važnejših mestih naše kraljevine so zadnje dneve razširjeni letaki, na katerih se nahaja manifest narodne socialistične stranke, ki obavlja razširjenje narodnosocialistične organizacije na vso državo. Manifest sta med drugimi podpisala tudi narodnosocialistična poslanca Anton Brandtner in Ivan Deržić. Manifest se obrača na vse duševne in manuelne delavce, da se organizirajo v narodnosoc. stranke, ki je braniteljica vseh zatiranih slojev in ki se bori za enakopravnost vseh državljanov.

— Razmejitveni spor med našo državo in Romunijo. Iz Beograda javljajo: Danes v ponedeljek se sestane razmejitveni komisiji, naša in Romunska v svrhu mirne ureditve obmejnega spora glede vasi Kaludžerevo in Koštica. V slučaju, da se ne doseže sporazum glede teh vasi in mesta Madoša, bo razmejitveni spor predložen v razsodo mednarodniški razmejitveni komisiji v Tebešvaru.

— »Vojaška diktatura« v Bolgariji. Skupina »hrabrih častnikov« je izdala v Bolgariji poziv na vse aktivne in rezervne častnike in podčastnike. Pozivnica je poslana vsem garnizijam. V njej se govori o veliki vlogi, ki so jo igrali in morajo še nadalje igrati častniki v vprašanju rešitve Bolgarske. Konstatira se dalje, da je potreben v državi mir in red, ki ga lahko osigura, tako trdijo častniki, samo vojaška diktatura častnikov. Na ta poziv je odgovorila narodna zveza rezervnih častnikov in podčastnikov z drugim pozivom, kjer apelira na bolgarsko oficirstvo, naj ne posluša na provokacije teh vojaških diktatorjev.

— Francoski pomorski arzenali. Pri debati glede morskih arzenalov v francoski zbornici je poročevalec povdarjal, da se ima po načrtu opustiti arzenal v Rochefortu in da se imajo zgraditi pomorska skladišča v Querignyju, vsled česar se efektivno stanje zniža za 140 oficirjev, 350 tehniških uradnikov in 2500 delavcev. Ta odredba ne sloni samo na štedilnih virih, marveč tudi na aplikaciji washingtonskega dogovora.

— Mussolini napram katolicizmu. Novi italijanski ministrski predsednik Mussolini podaja dan na dan raznovrstne izjave. Sedaj je spregovoril tudi o veri in katolicizmu. Pravi, da je njegov duh popolnoma verski in vera je temeljna sila. On je proti vsaki protiklerikalni in brezverski demagogiji. Katolicizem je visoka duhovna in moralna potencia. Zakaj se tako zavzema za katoliško vero, sledi iz nastopnega zaključnega stavka njegove izjave: »Upam, da bo razmerje med italijansko državo in Vatikanom zelo prijateljsko.«

— O novem kalifu poroča angleško časopisje, da je izbran prav srečno. Abdul Medyid je zelo izobražen človek in Angleži sodijo, da je njihov prijatelj. Njegova vzgoja je bolj evropskega nego vzhodnega značaja. Govori več evropskih jezikov, v Carigradu se je pridno gibal v angleških krogih in kot moderen Turek ima sam eno ženo. Bavi se s športom in je dober lovec.

— Prepoved zasebne prakse. Z odlokom ministrskega sveta je zabranjena v Bolgariji zasebna praksa vsem uradnikom, inženirjem, arhitektom, ki so zaposleni pri raznih ministrstvih.

Julijska krajina.

— Z jugoslovenskimi vojaškimi novinci v Italiji se ne postopa tako, kakor bi morala postopati z njim država, ki vedno naglašja svojo visoko kulturo in svoje neomejeno kavalirstvo. Posl. dr. Wilfan je glede na postopanje z našimi fanti v rimski zbornici rekel to-le: Sedaj, ko so naši mladeniči prvič prišli v vojašnico, se ponavljajo nevedni dogodki, ki dokazujejo, da se ne ceni in ne razume, recimo tako, položaj teh naših mladeničev. Prisegli so in store svojo dolžnost. Niso se pa podvrgli nikakoli obveznosti, da bi se jim moglo naložiti, da zataje svoj jezik, svojo narodnost in svoje čuvstvo pripadnosti k drugemu plemenu. Dovoljujem si priporočiti vladi, naj vpliva, da se bo ravnalo s temi mladeniči dobro, kakor z vsemi drugimi ter da se bo postopalo s taktom in ozirom glede na njihove posebne narodnostne razmere. Lahko bi navedel vojno ministru dejstva, ki bi mu dokazala, da so v tem pogledu potrebne takoj določne odredbe.

— V Gorici je danes, kakor zatrjujejo Italijani sami v svojih polemikah, 6000 Slovencev. Najbrže jih je v resnici še več. Prof. Broj je v listu »Voce del Isonzo« izjavil, da je v Gorici Slovencev 10.000. Nasprotniki Slovencev hočejo njihovo število v mestu kolikor le more znižati. Tako so delali tudi pred vojno, umevno da so sedaj tozadevno še toliko pridnejši. Resnica je ta, da je bilo v Gorici pred vojno pravih Italijanov komaj 2000, vsi drugi, ki so se prištevali k italijanski narodnosti, so bili slovenskega pokolenja, s čisto slovenskimi priimki. Pred vojno je bilo v Gorici okoli 14.000 Slovencev.

— Fašisti zasedajo Istrsko žolo Ciril-Metodove družbe. V Grožnjanu v Istri so zasedli fašisti šolsko poslopje, ki je last istrske Ciril-Metodove družbe. Pravijo, da so storili to, ker vodstvo ni hotelo privoliti, da se otvori tam šola z italijanskim učnim jezikom, kakor so izrekli to tamkajšnji kmetje v svoji prošnji. Seveda so to prošnjo postavili fašisti, držev v roki debele gorjace. Fašisti so nadejali zasedli šolsko poslopje istrske Ciril-Metodove družbe v Ferencih.

GOSPODARSTVO.

— Novi devizni pravilnik. Ves trgovski in poslovni svet naše države z velikim zanimanjem pričakuje novi devizni pravilnik. Pretekli teden se je ta, povsem razumljiva nestrpnost le še povečala. Splošno se je pač smatralo, da ima g. Plavšič svoj načrt in pravilnik, o katerem je predaval po večjih naših mestih, že v žepu, to se pravi, že povsem zamišljen, tako da ga bodo z ondi dobljenimi informacijami izdelal čimprej na veliko veselje in nekako odrešenje naših gospodarskih krogov. Ker pa se je g. Plavšič, oziroma njegov pravilnik vendarle bolj zakasnil nego je bilo pričakovati, postala je naša javnost zadnji teden malce zabegnata. In ker se je dinar v tem času v nasprotju s Plavšičevim proročanjem začel celo pomikati navzdol, se ta zbeganost naravno ni podela, marveč le pomnožila. »Trgovinski Glasnik« v Beogradu je pretekli petek povpraševal v svojem uvodniku, »šta je sa pravilnikom«. »Zagreber Tagblatt« je nato v sobotnem listu nekako v odgovor prinesel izjavo g. Plavšiča. Po našem skromnem mnenju bi g. Plavšič zajedno in kaj lahko svoje mnenje sporečil tudi v Ljubljano na merodajno mesto, da bi tudi naši trgovci in sploh naša javnost istočasno kakor Zagreb sprejeli in zaznali njegove merodajne najnoveše informacije. Če Zagreb zasluži tako posebno pozornost, zasluži jo tudi Ljubljana, ki je v tem oziru ne tare nobena zavist, ki pa hoče isto in pravilno upoštevanje vsaj pri takih prilikah! Toliko v blagohotno vpoštevanje, gospodje javni funkcionarji, ki hote ali ne hote, kakor se Vam pač zljubi, delate gotove razlike, ki nikomur ne koristijo, marsikomu pa lahko povsem nepotrebno škodujejo. — Iz navedenih poročil povzamemo, da je po mnenju Plavšičevem naš dinar v zadnjem času oslabil radi velikih dinarskih množin, ki so na nepostavni poti prišle ali zlezele v inozemstvo in njegova tržišča. Tega tlopotstva so osumili nekatere banke, gotovi trgovci in agentje, katerim je oblast že na sledu, zlasti v Zagrebu in v Dalmaciji. Preiskave so, upajmo, v pravem teku. In nastopil se ima zoper te brezvestneže z vso strogostjo. Vsak strah in panika vsled tega pa je neopravičena. Do novega pravilnika Narodna banka itak ne more izdati nikakih deviz. Novi pravilnik bo do nedelje (včera) dovršen in stopi najbrže 1. decembra v veljavo. Med tem se je ukrenilo vse potrebno zoper padanje naše valute v inozemstvu. Upati je, pravi Plavšič, da se že ta teden naš dinar zopet dvigne v Švici. Novi pravilnik bo denarč gledde prometa z inozemstvom zelo natančen, zelo strog in podvržen državnim kontrolam, vendar pa kolikor mogoče pripraven. — Te dni tedaj imamo vsak čas pričakovati že zelo potrebno devizno ureditev. Želimo jej srečno rojstvo in spretno uvedbo in velik uspeh v naše gospodarsko življenje. Njena zamuda pa gotovo ni prinesla blagoslova, ker so naši zavidneži, in naj bodo to Italijani ali Nemci ali kdorhoče, kaj hitro in spretno izrabili to počasnost in dosedanj devizni »vacuum« ali interregnum. — Omeni se lahko, da bi po splošni izkušnji naš sedaj naša devizna valuta vsled pomanjkanja plačilnega materiala morala le skočiti, ne pa dosledno padati. Pa vspricho za sedanje čase edino pravilnega načela, da je danes pod milim našim nehom pač vse mogoče, ne iščimo teh skrivnostnih vzrokov, ki so v istem času celo Mussolinijevo liro vzdržali na prejšnji višini in jo celo pognali kvišku, česar ne bi vsakdo pričakoval. Z novim pravilnikom pride pač novo življenje, pride novi red, ki mora vpljati tako strogost, da je tudi še tako velika požreznost in prekanost izdajalskih bančnih in drugih požeruhov ne bo mogla preleteti in ukaniti po različnih do sedaj menda vporabljenih luknjah in — luknjah!

— Znižanje cen papirja. Zadnji porast dinarja na borzi je omogočil domači papirni industriji, da si je nabavila v teku zadnjih dni nekaj ceneje one surovine, glede katerih je navezana na inozemstvo. Smatrajoč za svojo dolžnost, da s tem okoristilo svoje odjemalce, so papirnice cene svojim izdelkom že prilagodile novim cenejšim surovinam. Tako so Združene papirnice Vevče, Goričane in Medvođe d. d. v Ljubljani kot vodeča trdnja v tuzemski papirni produkciji določile svojim proizvajem z takojšnjo veljavnostjo pri novih naročilih izdatno nižje cene, ki so pri nekaterih vrstah papirja do 30% nižje od dosedanjih.

— g Devize za nakup papirja. Domače papirnice: Združene papirnice d. d. v Ljubljani, Bratje Platnik, Radeče, Sladkogorska tovarna Ipenk in papirja, Sladkogorska in Zagrebška tovarnica papirja d. d. Zagreb so v stanu izdelovati z njihovimi v obratu se nahajajočimi sedmimi papirnimi stroji letno 1600 vagonov vsakovrstnih dokumentnih, risalnih, pisalnih, tiskovnih in ovojnih papirjev. S to produkcijo niso domača podjetja le v stanu kriti cele domače potrebe na teh vrstah papirja, temveč jim preostane celo ¼ za izvoz. Upoštevalo to dejstvo, je po poročilih zagrebških listov sklenil Odbor za promet z devizami in valutami pri Narodni banki v Zagrebu, da za uvoz teh vrst papirja iz inozemstva ne dovoljuje več nakupa deviz.

— g Kmetijski ponk po deželi. Odsek za kmetištvo priredi po deželi sledede počne sestanke in predavanja v prvi polovici decembra: 1.) V nedeljo 3. decembra v Rovtahu (pom. okr. ekonomata Matjašič o pravilnem obrezovanju, čiščenju, gnojenju sadnega drevoja, o ravnanju z močiom), v Kostanjevici (pom. okr. ekonomata Ambroz, o racionalnem gnojenju) in v Starcem trgu na Stajerskem, v župnišču (okr. ekonomata Wernig, o perutinarstvu in prasičereji). 2.) Na praznik dne 8. decembra v Mežici na Koroškem (okr. ekonomata Wernig, o vporabi umetnih gnojil, o oskrbovanju travnikov in umni živinoreji). 3.) V nedeljo dne 10. decembra v Prevaljah (isto predavanje), na Uncu (pom. okr. ekonomata M. Matjašič, o živinoreji). 4.) V ponedeljek dne 11. decembra v Logatcu, v sredo dne 13. decembra v Gornji vasi in v četrtek dne 14. decembra v Gornjem Logatcu (praktični tečaj o obre-

zovanju sadnega drevja, pom. okr. ekonom. Matjašič).

— Z Koledar 1923. za industrijske obrtnike in trgovce, z naslovom »Obrtniški koledar«, bo izšel začetkom decembra t. l. z jako bogato vsebino. Priročnik je v prihodnjih letih. Razpisalo se bo po poštini povzetju vsem naročnikom »Obrtnega Vestnika« in »Trgovskega lista« ter vsem znanim industrijskim in obrtnim podjetjem. Kdor ga ne bi prejel, naj ga blagovoli naroči pri upravnistvu v Ljubljani. Cena mu je ni določena, vendar ne bo prekoračila s poštino vred, torej s povzetjem, 11 dinarjev. Po Ljubljani se ga bo dostavljalo po upravnistvu.

Kultura.

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI

DRAMA.

Ponedeljek 27. nov. R. U. R. Red C. Torek, 28. nov.: »Zaprto. Izven. Sreda, 29. nov.: »Idijoti. Izven. Četrtek, 30. nov.: »Zaprto. Petek, 1. decembra: »Ilapcia. Izven. Sobota, 2. decembra: »Jack Straw. Delavska predstava. Izven. Nedelja, 3. decembra: ob 3. popoldne. Krojaček - junake, ob 8. zvečer »Idijoti. Ponedeljek, 4. decembra: »Ploha. Red B.

OPERA.

Ponedeljek 27. nov. Zaprto. Izven. Torek 28. nov. Tajnost Red B. Sreda, 29. novembra: Zaprto. Četrtek, 30. decembra: »Gorenjski slavček. Izven. Petek, 1. decembra: »Gorenjski Slavček. Red D. Sobota, 2. decembra: »Carmen. Red C. Nedelja, 3. decembra: »Gorenjski slavček. Izven. Ponedeljek, 4. decembra. zaprto.

— Svečana predstava v proslavo ujedinitvenja se vrši v četrtek dne 30. t. m. v opernem gledališču. Vprizori se nanovo inscenirana izvrzna slovenska opera nestorja naših skladateljev Antona Foersterja »Gorenjski slavček«. Minko bo pela g. Lovštevica, kot gost njeno mater g. Siligojeva, plešalko Ninon g. Lewandowska, študenta Franja g. Simenc, učitelja petja Chanesonetta g. Lever, oskrbnika Štruklja g. Zupan, njegovega pisarja Rajdila g. Bratuž, Lovra g. Debevec. V ostalih vlogah nastopijo ga. Ribičeva, gđca. Kerenjakova in g. Zorman, Drenovec ter Bekš. Režijo vodi gospod Šest, dirigiral g. Jeraj. Nove dekoracije je naslikal g. Skružnjak, nove kostume sta napravila g. Waldsteina in g. Dobry. Slavnostne predstave se udeležijo skladatelji osebno. Mnogobrojni njegovi čestitci pridejo gotovo pozdravit seniorja slovenskih komponistov in uživati največje njegovo delo.

— Operni pevec g. Julij Betetto priredi dne 4. dec. v dvorani Filharmonične družbe ob 8. uri zvečer koncert s sodelovanjem g. Dane Golja-Koblerjeve. Natančen spored objavimo tekom prihodnjih dni. Za danes le prednaznanilo koncerta. Vstopnice bodo v predprodaji od srede, 29. t. m. dalje v Matični knjižarni na Kongresnem trgu.

— Iz gledališke pisarne. V torek, dne 28. t. m. se poje v operi »Tajnost« za red B. — Moskovski hudožestveniki. V sredo zjutraj so prispeli moskovski hudožestveniki pod vodstvom Stanislavskega iz Zagreba v Prago in odpotovali preko Berlina v Pariz in Ameriko. Na Massarykovem kolodvoru so jih sprejeli češki pisatelji. V imenu narodnega gledališča se je poslovil od njih sekretar šef Kvapil.

— Jugoslavenska Njiva. Izšlo je 6. br. II. knjige Jug. Njive s ovim sadržajem: Juraj Demetović: Naš državni problem. Djuro Dimović: Stil in dram. Kuzma Stančević: Primorje. Gustav Krklec: Tihi život. Djevojka i vjetar (pjesme). VI. Nazor: Galebovi (Priča). Perdo Šišić: Učeli konferencije in Opaliti. IV. Politika Italije u vrijeme konferencije mira. Rapalski ugovor. Pored ovog sadržaja u glavnome dijelu časopisa, biranog i aktuelnog, »Njiva« donosi bogati pregled o pojavama iz celoga našeg kulturnog života. Zd. Vernić piše o Križnoj »Golgoti«. N. J. Badalić o knjigama J. Benešića; St. Tomašić o »Razlomci«; Narcisa Jenka; A. Petavić o talijanskoj kritici, o Iv. Mažuraniću; dr. B. Vodnik o Rešetarevu izdanju nepoznatih dubrovačkih renesansnih komedija; J. Demetović o Kumanovskoj proslavi; M. Kovačič, na osnovu najnovijih službenih podataka o uzrocima analfabetizma u Hrvatskoj i Slavoniji; T. Maretić o etičkoj etanci za srednje škole, a A. Vodvaržić o razviku zagrebačke burze. Jugoslavenska Njiva izlazi dva puta mesečno. Predplata za II. knjigu god. 1922 iznosi 48 dinara. Uprava: Zagreb, Marovska ulica.

Narodna odbrana.

— Nove podružnice, Jugoslovanske Maticе se snujejo v Rogasji Slatini, Mengšu in Laškem. Zeleti bi bilo, da povsod pristopijo nele pristaši vseh polit. strank, temveč sploh vsi sloji. Med Matičarji pogrešamo kmečko prebivalstvo in obrtništvo. Skoraj povsod sloni delo in žrtve na izbranem številu posvetne in duhovske inteligence. Pri Nemcih in Italijanih je v tem oziru drugače.

— Zakaj ni za Jugoslovansko Maticо vsestranskega zanimanja? Ljudje, ki jim je vsak izgovor dober, samo da jim ni potreba posegati v žep za narodne potrebe, pri vsaki priliki kritikujejo, da ni znano, ako Jugoslovanska Matica sploh kaj dela, ker se tako redko kaj o tem čita v časopisih. Pametni in pravični ljudje takih izgovorov nimajo, ker vedo, da je vodstvo naše pokrajinske Jugoslovanske Maticе v rokah najidealnejših, najčistejših in najdelavnejših mož. Kakor državna diplomacija se

razglašala javno, kaj je dosegla in kaj ima v načrtih, tako mora biti tudi delo Jugoslovanske Maticе strogo diplomatsko, ako hoče dosežati svoje namene in obvarovati šikan in nasilja tiste, za katere dela. Kdor pa se res zanima za njeno delo — in to bi moralo zanimati vsakogar — naj se vpreže v delo pri njenih podružnicah ter pride kot tak na Matične letne občne zbornice, kjer bo zvedel za vsako kuno, kam se je obrnila.

GLASBENI VESTNIK.

— Koncert v proslavo narodnega praznika. Ljubljanska sekcija Jugoslovanskega udruženja priredi 1. dec. ob 8. uri zvečer v »Unionov« dvorani koncert v proslavo narodnega praznika. Sodelujejo ljubljanski pevski zbori in godba dravske divizije. Spored koncerta: 1. Antonin Dvorak: Legende, op. 59. št. 1, 2, 3, 4. Izvaja orkester muzike dravske divizije. Dirigent kapelnik g. dr. Josip Cerin. 2. a) St. Mokranjac: More izvor voda (rukovet). b) A. Foerster: Z glasnim šumom s kora. (V spomin skladatelja 85 letnice). c) St. Binčič: Divna noč. Mešani zbori. Poje pevski zbor Glasbene Maticе. Pevovalja g. ravatelj Matej Hubad. 3. a) O. Dev: Tihi veter od morja. b) O. Dev: Hrepenenje. Moška zbor. Poje pevski zbor Zveze jug. železničarjev. Pevovalja g. Mirko Premrl. 4. a) St. Premrl: Medved z medvedom. b) O. Dev: Njega ni. Mešana zbor. Poje glasbeno društvo »Ljubljana«. Pevovalja g. Marko Bajuk. Odmor. 5. a) J. Hatze: Bi me majko bi. (Macedonska narodna). b) J. Hatze. Oj, djevojka mala. (Srbska narodna). Mešana zbor. Poje pevsko društvo »Slavica«. Pevovalja g. Anton Ravnik. 6. a) E. Adamič: Tožba. (Kaj to je Mojca?) Moški in mešani zbor. b) St. Premrl: Na dan! Moški zbor. Poje pevsko društvo »Ljubljanski Zvon«. Pevovalja g. Zorko Prelovec. 7. E. Adamič: Molitev, koral za moški zbor s spremljevanjem fanfar. Pojo ljubljanski združeni v Zvezi slov. pevskih zborov včlanjeni moški zbori, spremlja muzika dravske divizije. Pevovalja: Zvezni pevovodja g. Zorko Prelovec. — Po koncertu prosti zabava.

— Pevci ljubljanskih pevskih zborov! Zadnja vaja za Adamičev koral »Ti ki si nas ustvaril« s spremljevanjem fanfar se vrši v torek, dne 28. nov. točno ob četrta na 7. zvečer v veliki dvorani Uniona. Kdor se vaje ne udeležiti ne sme na koncertu 1. dec. nastopiti. Po vaji razdelimo poseben znak, ki upraviči pevce do skupnega nastopa. Arhivarij naj prinese note s seboj! Vsi točno! Odbor »Zvezec«.

Društvene vesti.

— Meddruštveni odbor akad. organizacij v Ljubljani sklicuje na praznik ujedinitvenja, v petek, 1. dec. 1922 ob 11. uri slavnostno zborovanje pred univerzo. Dnevni red: 1. Petje. 2. Govori. 3. Obhod po mestu. — Meddruštveni odbor akad. organiz. v Ljubljani.

— Gremil trgovcev v Ljubljani vabi na posvetovanje o novi uvozni carinski tarifi vse svoje člane, trgovce z urami, draguljari, zlatom in srebrom, z glasbilo, s papirjem, pisalničkim potrebščinami, knjigami in umetnimi izdelki ter galanterijskim, normberškim in kratkim blagom za ponedeljek dne 27. t. m. ob 7. zvečer v gremilni pisarni. Točnost je neobhodno potrebna.

— Društvo stanovanskih najemnikov za Slovenijo opozarja, da se vrši prihodnja javna odborova seja v sredo dne 29. t. m. ob 20. v veliki dvorani Mestnega doma. Društvena pisarna daje članom dnevno od 18. do 20. informacije Sv. Petra cesta št. 12, pritično, desno.

— Klub esperantistov v Ljubljani obvešča obiskovalce esperantskega tečaja, da se vrši prvi sestanek tečaja A v torek dne 28. t. m. od 18. do 19.30, tečaj B pa z ozior na narodni praznik, v četrtek dne 30. t. m. od 18. do 19.30. ure na verandi hotela »Lloyd«, Sv. Petra cesta. Vhod z dvorišča. Pridite vsi! Ob tej priliki se lahko priglasijo tudi novi obiskovalci.

DOPISI.

— Iz Stične na Dolenjskem nam pišejo: Včerašnji običajni letni semenj sv. Katarine je bil kljub krasnemu zimskemu in solnčnemu dnevu slabo obiskan. Govede in konje se je prignalo sicer veliko na semenj, a drobnice: ovac, koz, jagnjet itd., je bilo le malo, a prašičev sploh ni bilo videti. Ljudji, kmetov in kramarjev, ni bilo mnogo, vsekakor je bilo od vsega veliko manj nego druga leta. Splošno se je govorilo, da kmet »nema novaca«; zbog tega je bil obisk semnja — minimalen. Tržilo se ni mnogo, a za to pa so bile vse krčme nabito polne, kjer so kmetje pri čaši vina »lamentirali« o starih časih. V Stični nimamo nobenega čevljarja. Sicer se nahaja eden na Vrhu pri Stični ter ne more zadostovati vsem zahtevam, ker tudi večina dela posestnikom in kmetom na domu za živež in ne za denar, kajti živež (žito, moko, špeh, mast in drugo) nosi domov, da preživlja svojo družino. V bližnji Višji gori je bil čevljarjev, a ti so preodlagali od nas, da bi se jih posluževali, ker za vsako malenkost nam ni možno hoditi tja. — Želim, da se v Stični nastane dober čevljar in zagotovljen naj bode obilnega dela. Umestno bi bilo, da bi bil dotični čevljar tudi brivec, ker tukaj nimamo nobenega brivca. Sicer je tukaj krojač, ki tudi striže, a ne briče. Prosimo, da čevljarji naš nasvet upoštevajo.

Poizvedbe.

— V soboto ob pol petih se je zgubila svetlorjava otroška čepica, pošten najditelj naj jo prinese v upravo »Slov. Naroda«.

— Izgubila se je zlata veržica-zapestnica. Pošten najditelj se prosi, da jo odda proti dobri nagradi v trgovini Rozman v židovski ulici.

Borba za Ljubljano.

SOMIŠLJENIKI, DANES VSI NA SHOD K LLOYDU!

Danes v ponedeljek zvečer ob 8. se vrši shod »Jugoslovanske zajednice« v salonu hotela pri »Lloydu« na Sv. Petra cesti. Na shodu nastopi več govornikov. Posebno pa opozarjamo na govor g. poslanca Ivana Deržića, ki se je pravkar vrnil iz Beograda. Poročal bo o važnih političnih dogodkih v Beogradu, na kar volilce posebno opozarjamo. Pozivamo somišljenike naj se tega shoda udeležijo v čim največjem številu. Dolžnost krajevnega volilnega odbora je, da skrbi za veliko udeležbo.

— Polbogovi. Ko je pričela volilna kampanja, smo izrekli misel in željo, naj bi se borba vodila dostojno. Brez onih egabnih osebnih napadov, ki le pričajo, da je nasprotniku zmanjkalo stvarnih argumentov. Jutrova gospoda ne samo, da se ni odzvala našemu pozivu, marveč je pričela najostudnejšo osebno gorjo proti nam, zlasti pa proti nosilcu naše liste dr. Ravniharju. Ni je podlosti, ki bi mu je ne bili podtaknili, ni je slabe lastnosti, ki bi mu je ne prisodili — brez resnice in brez dokazov. V silobranu smo odbijali te napade. Dr. Ravnihar sam je zgrabil svoj rapir ter srečno prestreljal njemu namenjene sunke. Gospoda pa je s podvojeno silo navallala na nas s psovskimi in ničevimi obdolžitvami. »Jutro« jim že ni več zadostovalo, premalo je bilo prostora v njem za vse groblje in pamflete. Naročili so si naslednika »Ponedeljku« žalostnega spomina. Z mnogo večjo upravičenostjo bi lahko mi rekli, da sta nam gg. dr. Žerjav in dr. Kramer za to pisavo osebno odgovorna, z mnogo večjo upravičenostjo bi lahko izdali parolo: iz hiše ven s takimi umazanimi časopisi. Tudi nam je minilo potrpljenje. Ljudje so že jedva čakali na ta trenotek. Udarili smo nazaj, sicer še zdaleka ne tako, kakor delajo Jutrovci, toda udarec je zadel. In kaj moramo doživeti? Da se ta gospoda dela strašno užaljeno in ogorčeno. Seveda oni so polbogovi, mi pa smo navadni smrtni ljudje. Quod licet Jovi...

— Območniki so, namreč o razdelitvi Slovenije na dve oblasti. Ne samo »Jutro«, tudi mariborski »Tabor« molči o tej politični zahtevi naših mladincev. Zakaj? Ker stojimo pred občinskimi volitvami ljubljanskimi, in »Jutrovci« dobro vedo, da je vsa Ljubljana, iz zemlji »Jutrova« uredništva, proti razkosanju Slovenije in proti degradaciji. Več kot 90 odstotkov vsega prebivalstva Slovenije je proti. Zato molče sedaj, ker vedo, da bi ta dr. Kukovčev postulat Ljubljance do skrajnosti razburil. Pa to je sama potuhjenost. Čim minejo volitve, bodo prišli zopet na dan z barvo ter bodo pohiteli z razdelitvijo, — ako bodo še na vladi. To Ljubljanci imajo v spominu, ko greste na volišče. Noben Ljubljčan ne more dati glasu stranki, ki obglavlja Ljubljano.

— Značilno. Prijatelji nam piše. Včera sem govoril s pristnim ljubljanskim meščanom starega kova. Tekom pogovora pravi, da se ni nameraval udeležiti ljubljanskih občinskih volitev. Stoji v naprednem taboru, pa ne ve, kdo ima prav, premalo ima pogleda za kulise, da bi mogel soditi objektivno. Toda odkar je pričelo »Jutro« s tako surovimi osebnimi napadi, zlasti pa odkar je začel gledati beli dan nek list, ki so mu po nemarnem dali ime »Napredna Ljubljana«, ki pa je čisto navaden časnikarski revolver, sem se odločil, da grem voliti. In sicer — »Jugoslovansko zajednico«. Zakaj te surovosti pričajo same po sebi, da so napadani — poštenjaki.

Shoda »Jugoslovanske zajednice« v šentjakobskem okraju. V soboto zvečer se je zbralo lepo število zavednih volilcev enega dela šentjakobskega okraja v salonu Lezarijeve gostilne, da manifestirajo svojo trdno in neomajno voljo. Izgovoriti »Jugoslovanski zajednici« 3. decembra popolno in sijajno zmago. Z zadovoljstvom je konstatiral prvi govornik dr. Ravnihar, da je ta shod že 15. shod »Jugoslovanske zajednice«, ki vodi vse svoje shode brez najmanjšega pritiska. Da so vsi ti shodi nad vse pričakovane dobro uspeli, je pripisovati edino le zdravim idejam zagrebške resolucije, iz koje se je porodila »Jugoslovanska zajednica«. Ta ideja gre v neizprosni boj proti sedanjemu zloglasnemu režimu. Ta ideja pa dobiva tudi vsak dan trdnjši tal in to ne samo v Ljubljani, ampak tudi v Zagrebu in Beogradu, skratka: v vsej državi. Govornik je dalje razgalil vso lažlubezen klerikalizma do Ljubljane, pokazal na neneravno vez, ki je strnila komuniste kot nasprotnike vsake zasebne lastnine s klerikalci, ki so z malimi izjemami kapitalisti od vrha do tal, ter napovedal vse ognjene metode takozvanih mladincev, ki jih hočejo uveljaviti v svojem časopisu (Klici: »Napredna Ljubljana«! Fuji!), po svojih shodih in na vseh mestih, kjer se gospodarijo. (Dol s terorjem!) Nad vse ogabne so njihove napitnjene in vošče obljube »Miklav-

ževih darov«, s katerimi hočejo pridobiti bedne in izmoggane javne nameščence. Toda nič jim ne pomaga in prokletstvo je tej klici že za petami, zakaj vrste »Jugoslovanske zajednice« so vsak dan lažje in tako bo prihodnje nedeljo odbila dekadentnemu režimu poslednja ura. (Burno pritrdjevanje!) — Tudi drugi govornik T a v č a r je navedel par klasičnih primerov dvorezne klerikalne politike, ki bi rada obenem služila hudiču in Bogu in ki se je objela s komunisti samo zato, ker potrebuje nove firme. Posebej pa je še osvetil vso neiskrenost nosilca njihove liste dr. Perića, ki se mu strašno skomina po županskem stolcu. Sicer pa se ti »bratci« že zdaj prepeajo med seboj (shod v Šiški!), kar gotovo ni znak velike in trajne ljubezni. — Poslednji je povzel besedo dr. Zupanec, ki je razkrinkal ves lažludemokratizem, koji se še šopiri v naši Jugoslaviji. Ta »demokratizem« se je prav posebno izkazal v hrvatskem vprašanju. In če nas hočejo zdaj naši »demokratizmi« zbadati z »zelenim kadrom«, jim moramo povedati, da je baš ta kader tisti, ki ima nalogo, da poruši vse, kar ni resnično demokratskega v tej državi. — Shod je potekel brez najmanjšega incidenta med večkratnim navdušenim odobravanjem izvajani govornikov. — V nedeljo popoldne se je vršil sijajno obiskani shod pri Češnovarju, kamor so prihiteli zlasti napredni volilci z Barja. Po pozdravnih besedah g. D. Pogačnika a je dr. Konrad Vodušek razložil in pojasnil gesla, s katerimi stopa »Zajednica« v volilni boj. Od prvega rastopa pri teh ljubljanskih občinskih volitvah ima naša »Zajednica« trden namen prestopiti tudi k drugim volitvam, ki pridejo in že prihajajo prej ali slej na vrsto. Brez oholega blatenja, brez ostudnega grdenja svojih nasprotnikov, brez posebnih vsakomur zoprnih listov in hujšakaških trobil in trobent nadaljujemo svoje priprave za 3. december t. l., ki naj pokaže, koliko bije in je že odbila ura raznim le na videz močnim nasprotnikom, ki na vse različne in zelo značilne načine brusijo svoje kolikortoliko že skrhano različno orožje. Brez vsega strahu pred vsemi temi zmageželnimi sovražniki in pred vsemi dosedanjimi in bodočimi krogli, petardami in bombami, ki naj lete iz mladinskih ali pa zlasti klerikalno-komunističnih pozicij in časnikov, revolverjev itd. itd., koraka navdušeno naša »Jugoslovanska zajednica« z mirno zavestjo v to ljubljansko bitko, na to važno bojno polje, kjer se odloči usoda bodočega občinskega sveta — in še marsikaj drugega! Izmučena Ljubljana že težko pričakuje svoj bodoči občinski zastop, ki naj postane duša njenega življenja, njenega napredka na vseh poljih, zlasti pa njen vodnik pri vsem občinsko - gospodarskem delu in delovanju. Vključ vsem finančnim in drugim izrednim povojnim težavam trelja je takoj poprijeti z obema rokama za vse to delo in pričeti pri najvažnejših oglih z najnujnejšimi nalogami. Obširno je nato razmotrival dr. Vodušek o barjanskem problemu, opisal v kratkih potezah njegovo zgodovino, njegov sedanj položaj in zastoi, izrekel nado, da se vključ pomislekom vendarle to starodavno barje mora — osušiti in preurediti na tehnični in gospodarsko najboljši način. To veljaj zlasti glede vodovoda, tega tragičnega vprašanja, ker Barjanom do sedaj in dandanes vključ vsem neizmerim vodam, ki jih od časa do časa zalivajo in preplavljajo, manjka vendar le — dobre pitne vode daleč na okoli! — Dalje je bilal R u p n i k sladke obljube mladinskega matadorja dr. Žerjava, ki se ne bodo nikoli izpolnile, kar ve dr. Žerjav sam najbolje. Kot tretji govornik je posvetil V o j s k a v naše žalostno valutno vprašanje in tudi za kulise dolarskega posojila, da si je mogel vsak volilec ustvariti jasne pojme, kam pada naše žalostno gospodarstvo po zaslugi vseomogočnih režimovcev. — K besedi se je oglašil R., ki so se ga mladini dejansko lotili na svojem shodu, ker se je branil vzdigniti kadilnico Gregorju »Velikemu«. Komunist Gostinčar je imel svobodno priliko, da bi lahko povedal kaj pametnega, pa je otepal samo prazno slamo, ker kaj drugega itak ni mogel. Oba shoda sta kar najbolje in najlepše uspela.

— Barjani proti mladincem. Včera, v nedeljo, ob 3. popoldne so »Jutrovci« sklicali shod pri »Mokarju« na Barju. Mokarjeva gostilna je bila nabito zasedena od barjanskih posestnikov in raznih delavcev oziroma obrtnikov. Barjani so bili radovedni, kakšen evangelij jim prinese dr. Dinko Puc. S precejšnjo zakasnitvijo se je dr. Puc dvignil ter začel skrivnostno ginen govoriti. Vsebinsko njegovega govora pa je bila globoko pod nivojem srednjega inteligenta. Že po drugih shodih, tako tudi na shodu Primorcev je dr. Puc uvedel metodo, da podlo in demagoško vlačil rodbinske razmere v politično debato in v svoje golitične govore. Tudi Barjanom je pri-

šel dr. Puc praviti o »cipah« in »balerinah«, vse to je zmešal skupaj z bankami in kapitalisti. Barjani pa niso bili bogvekakovo zadovoljni take godlje, ki jo je serviral glavni govornik mladincev, ter so mu v enomer vsiklikali: »Kaj nam mar pelerine! Povej nam za nas kaj zanimivega in važnega!« Dr. Puc, rdeč kot kuhan rak, je končno začel nekatere navzoče poštene obrtnike zmerjati s podkupljenci, rjoveč: »Podkupljeni ste od Jadranske banke!« Prepričani smo, da mu bodo barjanski volilci dne 3. decembra pošteno zasvirali. Svoje otrobo je vezal tudi znani Kramarjev Francelj, ki je moral priznati z veliko žalostjo, da Barjani ne marajo takih kramarjev. Živahno odobravanje in priznanje pa je žel naš somišljenik M e n a r d, ki je Barjanom stvarno pojasnil gospodarski program Zajednice. Moralno so doživeli mladini na Barju polomijo. Dr. Dinko Puc je po shodu urno izginil proti Ljubljani. Tak je bil Jutrovski shod na Barju!

— Vsi so prihajali, njega ni bilo, namreč šek ul islama vseh pravovernih jedesarjev dr. Kukovca, na »impozantem« shod v Kazino v soboto zvečer. Njegovi verni in vdan ljubljanski somišljeniki so ga s težkim srdem pričakovali, da jim bo govoril, kako bo Ljubljana z razdelitvijo Slovenije na dve oblasti postala — provincialno mesto. Tako malo ga uvažajo, da se niti njegovi trabant niso dotaknili tega vprašanja, čeprav se mož trudi in agitira po Stalerskem, da Slovenijo čimprej razkosa na dva dela in s tem degradira Ljubljano, ki je in bo ostala srce Slovenije, na stališče navadnega pokrajinskega mesta. Toda to, Ljubljani sovražno politiko oficijelne J. D. S. bodo uvaževali vsi napredni ljubljanski volilci, katerim je Ljubljana kot središče Slovenije več, kakor pa mandat g. dr. Kukovca, ki bo baje moral iti v Kanoso radi tega, ker je napravil taktično napako s tem, da je začel ravno pred ljubljanskimi volitvami agitirati za dve oblasti in s tem izdal »veliko ljubezen« J. D. S. do mesta Ljubljane. Noben Ljubljčan ne bo volil mladine, ki imajo še vedno za načelnika dr. Kukovca, največjega sovražnika in sramotilca Ljubljane!

— Tudi eden, bi človek za začudenjem vzkliznil, če bi jih med kandidati J. D. S. ne bilo toliko, ki so se pomladinili. Mislimo namreč na g. Frana Ksaverija Starčeta, ki ni več Ksaver, ampak Assisi ali po slovensko Slepomiši, med obrniki in hišnimi posetniki. Pravijo, da je aktivno posegel v politiko radi tega, ker hoče pri prihodnjih državnozbornih volitvah prevzeti mandat po prof. Reinsnerju, na katerega je bil še pred kratkim silno hud, da mu ni privoščil dobre besede, češ da »profesor« ne more zastopati obrtnika, še manj pa hišnega posestnika. Mož kandidira na J. D. S. listi bržkone radi tega, ker pred dobrim mesecem v celji J. D. S. ni bilo moža, ki bi mu bil po volji: sedaj, ko je stopil na plan on sam, mu bo vsaj eden po volji, namreč on sam.

— Čudež prve vrste se je pripetil v Ljubljani preteklo soboto v kazinski dvorani. »Jutro« poroča namreč, da se je zbralo k temu monstre-demokratskemu zborovanju ljubljanskih ne-u-s-k-o-k o v nad 1000 volilcev. Kam in kako se da v znano kazinsko dvorano spraviti cel »tisočak« ljubljanskega demokratstva, je stavenim večakom povsem neumljivo. Mi pa to vest beležimo brez vsakih in tudi brez znanih Ribnikarjevih zelenih očal. Svetujemo mu pa, naj jih prej ko mogoče sneme z nosu, sicer se utegne še bolj urezati in zaračunati, nego mu prerokujejo njegovi zvezdogledi na visoko vzvišenem »Jutrovem« opazovališču.

— Podrobnosti z mladinskega shoda. Na sobotnem shodu JDS, ki je bil sklican za javne nameščence, da jim poslanec prof. Reinsner, ki je isti dan došel iz Beograda, pove, kaj so gospodje v Beogradu dosegli za javne nameščence, kdaj in v kakem obsegu se bodo izplačali nabavni prispevki, kako se bodo zvišale draginske doklade, kdaj se bo razdelil obljubljeni sladkor in mast, so se doigrali mučni prizori. Prof. Reinsner je namreč prišel samo na agitacijski shod, namesto, da bi bil stradaljočim javnim nameščencem govoril o tem, za kar je šlo. Mladini so špekulirali z Reinsnerjem, ker so vedeli, da bo napovedano, njegovo poročilo o uradniškemu vprašanju privabilo na shod marsikoga, ki bi sicer ne prišel. In res so prišli na shod javni nameščenci vseh političnih strank, ki pa so doživeli popolno razočaranje. Prof. Reinsner je namreč govoril o vsem drugem, samo o stvari ne. Hvalisal je edino zveličavno JDS in dr. Žerjava, sicer pa priznal, da uradnički še ne bodo tako hitro doživeli zblolžanja svojega obupnega stanja. Jutrovski agitatorji so imeli nalog vsak poskus opozicije zadušiti v kati. Nastopili so z brutalno silo, ki je neki uradnik, ki ga je usoda že bridko tepla ter mu uničila celo družino z otroci in ženo vred, ga pahnila v dolrovo in obup in kateremu nihče ni priskočil na pomoč! Izrazil svoje ogorčenje nad delovanjem teh jutrovskih gospodov. Znani jutrovski agitatorji so tega reveža, ki predstavlja le še kožo in okostje človeškega telesa — zgrabil, ga tepili in nato odnesli iz dvorane. To smo hoteli javno pribiti da bo ljubljanski občinstvo informirano s kakim nasujem dela jutrovska klika in da bo poznalo ljudi, ki so si navedli nalogo mladinskih priganjačev. Neverjetno je, da bi taki agitatorji opravičali svojo službo za JDS

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 27. novembra 1922.

— **Praznik narodnega ujedinjenja.** Iz Beograda nam javljajo: Pisarna ministrskega predstvedstva objavlja, da bo na praznik Narodnega ujedinjenja dne 1. decembra ob 10. dop. svečana služba božja, katere se udeležita Nj. Vel. kralj in kraljica. Na dvoru ne bo sprejema. V pisarni dvornega maršalata bo razpoložena pola za čestitke. — V Ljubljani priredi na praznik narodnega ujedinjenja dne 1. dec. g. pokr. namestnik Ivan Hribar svečanost rout.

— **Proslava našega narodnega praznika v Parizu.** Inštitut slovenskih naukov v Parizu, ki je sestavni del pariškega vseučilišča, proslavi na poseben način praznik našega narodnega ujedinjenja dne 1. decembra zvečer v veliki dvorani geografskega društva. Slavnosti bo predsedoval vseučiliški rektor Paul Appell, in predsednik Slovenskega inštituta A. Meillet, profesor v College de France. Po pozdravnem govoru predsednikovem bo govoril vseučiliški profesor Eisenmann o naporih našega naroda, da se ujedini in da si zagotovi svojo današnjo zajedniško državo. Umetniški del programa bodo izvajali člani opere in francoske komedije. Na sporedu so glasbene točke in deklamacije.

— **Vollne komisije.** Kakor čujemo, je pokrajinska uprava, oddelek za notranje zadeve, določila, da bodo do pot kot predsedniki volilnih komisij funkcionalni upravniki in ne bivši občinski svetovaleci. Ti ne prihajajo v poštev, ker je bil občinski svet razpuščen.

— **Peddesetletnica svojega rojstva** praznuje te dni g. Andrej Rape, okr. šolski nadzornik. »Učiti. Tovariši« mu v zadnji številki Iskreno čestita k temu življenjskemu prazniku. Njegovo delo na šolskem in narodnem polju vodi z velikim uspehom in v zvezi s tem v slovenskem učitelju. Kakor Rape, tako naj vsak izmed naših učiteljev skuša s vsemi najboljšimi silami koristiti slovenskemu šolstvu, učitelstvu in narodu. Iskrenim čestitkam jubilarjevih stanovskih tovarišev se pridružimo tudi mi z željo, da bi g. nadzornik tudi odslej deloval z isto vneto in uspešno na šolskem polju, zlasti na polju mladinske literature. Na mnoga leta!

— **Predavanje o novih neposrednih davkih** se je vršilo smoti na sestanku gospodarskih krogov v mestni dvorani v Ljubljani. Predavanje je zbral velik krog poslušalcev. Udeležila sta se predavanja med drugimi tudi predsednik odvetniške komore gosp. dr. Marjan ter dvorni svetnik g. dr. Babnik. Predavatelj, gospod finančni nadsvetnik Bajič, je podal lepo zaokrožen pregled vseh novih imenovanih davkov: zemljarina, hišni davek, pridobitina, davek od oseb. dela, posebna pridobitina, imovinski davek, splošna dohodnina. Očrtal je pregledno in jasno posamezne davke ter jih primerjal s sedanjo obremenitvijo. Končno je navedel splošna vodila in smernice o prirejanju novih davkov. Gospodu predavatelju se je zahvalil gosp. dr. Windischer v imenu poslušalcev gospodarskih korporacij. Nato je g. dr. Windischer kratko ocenil nameravane reforme, ki ima v mislih izenačenje davkov v naši državi. Izenačenje mora priti, izjavil pa se je proti prenehanju na tem najvažnejšem polju ter se izrekel za to, da se skuša doseči izenačenje davkov v državi postopoma, ne pa tako, da se takoj stremi za uvedbo celega sistema davkov. Po predavanju se je vršil pod predsedstvom gremialnega podnačelnika gosp. Skaberneta razgovor članov ljubljanskega gremia o raznih aktualnih gospodarskih vprašanjih, tako zlasti o carini.

— **Državni in narodni razniki, pa predavanja po šolih.** Vsi šolski svet je opetovano naročil, da se imajo razne proslave vršiti po osnovnih in meščanskih šolah s petim in dnevu primernih predavanj. To je lahko odrediti, ali, kje dobiti primerno snov? Te dni je izšla v patrističnem smislu spisana knjiga: »Kralj Peter I. Osvoboditelj. Spominu Velikega Kralja Svoboditelja — Ujedinjenca« — zbral in priredil Jakob Dimnik, šolski ravnatelj. Knjiga obsega 123 strani, ima 4 poglavja z bogato vsebino in je za predavanja ter za učiteljske in šolarke knjižnice itd. dragocen pripomoček. Mesto da se po to velja za stare, neuničene knjige, pisane in polne slik v avstrijskem duhu, naj se mesto njih nabavijo vsi šolski knjižnici, kakor je zgoraj navedeno. Te knjige sledi kmalu druga te vrste: »Kralj Aleksander I.«

— **Smrtna kosa.** V Sodrzič-Vince je umrla lešna in trgovka Industrija g. Marija Gruden. V Ljubljani sta umrli g. Ciril Priatelj, strokovni uradnik Kmetijske družbe, star 30 let in gđ. Minka Osana, učiteljica, stara 25 let. Blag jim spomin!

— **Razpis službe.** Slovenska Matica razpisuje službo knjižničarja in upravnika svoje pisarne. Uradne ure so od 10. do 12. dopoldne in od 2. do 4. popoldne. Mesečna plača 625 dinarjev. Prošnje morajo biti vlozene do 4. decembra 1922.

— **Razprava o uvozu carinskih tarif.** Gremi trgovcev v Ljubljani naznanja, da se bo vršila razprava o novi uvozi carinskih

tarif za drogerije, parfumerije, vefefabili-je, toaletne potrebščine, specerijsko, kolonijalno, materialno blago za barve in živila, za trgovino z vinom, kisom in spirituozni, za deželne pridelke in semen, v torek dne 28. t. m. ob 7 uri zvečer v gremialni pisarni. Točnost se zahteva. — Načelnikov namestnik.

— **Trgovine in narodni praznik.** V smislu zakona razglašena v Uradnem listu z dne 23. maja 1922, št. 52 se proslavlja vsako leto dan 1. decembra v spomin na proglas ujedinjenja Srbov, Hrvatov in Slovencev kot narodni praznik. Gremi trgovcev obvešča o tem svoje člane s pripomnjo, da bodo ta dan trgovine zaprte. — Načelnikov namestnik.

— **Slovenski učitelji in šol. službe v Srbiji.** Pred kratkim so prosili trije učitelji Slovenci za službe na osnovnih šolah v Srbiji. Ministrstvo prosvete je dalo obvestiti višji šolski svet, da so v Srbiji sedaj vsa učna mesta zasedena, kdor pa namerava v bodoče še za kako tako mesto tamkaj prositi, ima doposlati potrebne dokumente, predvsem pa seveda izpričevala o perfektnem znanju cirilice in srbohrvaščine.

— **Ume bočerie francoske.** Preleteli smo: Odlični tednik »L'Illustration« prinaša nekaj slik od poroke bivšega nemškega cesarja. Peleg tega pa tudi neko karikaturu s napisom: »Jedna izmed častnih dam«. Narisana je smrt oblečena v žensko obleko, s klobukom in palčolonom; v roki prinaša šopek rož. Mi Slovenci gotovo nismo bili nikdar prijatelji Nemcev ali celo njih cesarja, nasprotno smo bili ravno proti Nemštvu najhušji politični boj na življenje in smrt. Tudi nečemo zmanjševati krutosti, ki so jih Nemci delali med vojno, da si drugi narodi niso bili dosti boljši. Vsaka armada je brutalna in se njene brutalnosti v obeh in propagandi nasprotnika še postotično. In če tudi je bila nemška armada še sirovejša — kaj ima to opraviti s poroko proznanega cesarja? In volna krivda. Objektiven človeka ne bo nikoli prebrl, da ni vank del bil kriv po svoje, čeprav Nemci najbolj. Če pa zdaj eden izmed listov, ki marširajo na čelu one civilizacije, katero stavlja Francozi tako zelo visoko nad nemško kulturo, zagreši napram bivšemu vladarju in njegovi nevesti, torej v pravcu najimenejših zasebnih stvari, tako surovost, je to huša bočerie, nego katerakoli izmed onih, ki so jih zakrivilli Nemci na mirnem območju umetniškega ateljea in izobrazbenega uredništva sredi Pariza, nego v krvi planosti bolnega polja. Francozi si pri drugih narodih, zlasti pri onih, na katerih stoji njihova zavestna refleksivna, ne bodo iztekli s tem aplavza in mi jugoslovanski barbari moramo nehoti premišljevati, kje sta v tem slučaju ostala ona francoska prosvetljenost in oni elegantni okus, s katerim Francozi baje nadkriljujejo ves svet. Prepričan sem pa tudi, da obsoja med Francozi samim vsak kolikšak finišni duh to žalostno zabodo. Če bi ne bilo tako, bi bil konec humanitete med Francozi.

— **Važno za družine umrlih državnih uslužbencev in za sluge državnih oblastev.** Ministrstvo financ je obvestilo finančno delegacijo, da je ministrski svet na svoji seji od 9. oktobra 1922. v sporazumu s finančnim odborom narodne skupščine med drugim sklenil, da pripada od 1. oktobra 1922 dalje družini umrlega državnega uslužbenca poleg posmrtnine tudi enomesečna draginska določila umrlega, ako je imel za svojega življenja pravico do te določila in v kolikor obstoje krediti v budgetu za leto 1922/23. Daje se je bistveno izpremenilo določilo št. 28., t. 6. zakona o drag. določilah z dne 28. febr. 1922. Dočim so bili po starem besedilu izključeni od rodinskih določil vsi sluze z imetjem, od katerega so plačevali na leto več nego 5 Din neposrednega davka, je z veljavnostjo od 1. oktobra t. l. razlikovati: 1. sluge z najmanj petletno nepretrgano državno službo izgube rodinsko določilo le če plačujejo od imetja več nego 30 Din letnega davka, 2. sluge z manj kot petletno službo pa, če plačujejo v mestih več nego 10 Din, a v trgih in vaseh več nego 5 Din, 3. pri sluze, ki nimajo drugega imetja, kot samo hišico z enim stanovanjem in v tem stanovanju prebivajo, se davek, ki ga plačujejo za to stanovanje, vobče ne jemlje v ozir.

— **Adaptacija hotelskih prostorov v stanovanjske.** Iz Maribora nam poročajo: Stanovanjski senat pri oddelku za socialno politiko v Ljubljani je razveljavil kot protizakonit odlok Mestnega magistrata kot stanovanjskega oblastva I. stopnje v Mariboru, a katerim se je prepovedala preadaptacija hotelskih prostorov v hiši Ljubljanske kreditne banke v stanovanjske svrhe. V razlogih svoje odločbe navaja stanovanjski senat, da nameravana preadaptacija ni le v nikakem nasprotju s določili stanovanjske uredbe, temveč je ravno nasprotno v skladu z intencijami te uredbe. Hotelske prostore je smatrati kot poslovne prostore. Sprememba poslovnih prostorov v stanovanjske prostore je pa po stanovanjski uredbi dopustna.

— **Radi melomane pobiranja nočnega davka** je bil v Celju obsojen najemnik hotela Union Milan Martinovič na 8000 kron globo. Proti temu je vložil pri mestni občini rekuz.

— **Vedovna ova** je počila večer, v nedeljo dopoldne, v litrski ulici. Voda je brizgala ves popoldan in vsa noč s tal kot močan vrelec. Vode je izteklo obilo po cesti. Napake so danes pričeli popravljati.

— **Svojo ženo prodal za dve vreči krompirja.** Pred sodiščem v Baji v Volvodini se je te dni vršila razprava proti ženi Josipa Adalija iz Darde radi poskušnega zastrupljenja moža. Adalija je namreč svojo ženo prodal nekemu posestniku za dve vreči krompirja. Ogorčena žena je skušala radi tega moža spraviti s sveta in mu je v jed natresla strupa, kar je pa mož takoj začutil in jo pustil zapreti. Sodišče je ženo obsodilo na 6 mesecev zapora, a za moža pravilo, da je izgubil voljo, da menja ženo za dve vreči krompirja.

— **Zalosten konec plančka.** Dne 21. tm. je šol Franc Ranfi, posestnik v Zavrču na Stajerskem, iz svojega vinograda domov prinesel krompir. Domov grede pa je radi prevelike ginitosti pri prehodu čez neki most izgubil ravnotežje in se prevrnil v potok. Priletel je ravno na glavo in ker je potok na istem mestu tlakovan s kamnom, je nesrečnej obeljal na mestu mrtve.

— **Prodaja konj.** V torek 28. t. m. ob 10. dopoldne bo komisija za prodajo živine, dobljene na račun vojne odškodnine, prodala na javni dražbi v Trnovem v Nuškovi vojašnici v Ljubljani par konj, došli iz Nemčije. Pogoji se razglase ob pričetku dražbe.

— **Amerikanska moka.** Tvrkli Alojzij & M. Zorman in Niklsbacher & Smrkolj v Ljubljani sta dobili ameriško moko. Cena, ki se je uradno ugotovila kot primerna, znaša pri prodaji na drobno K 23,80.

— **Zanimanje za zabavni večer,** ki ga priredijo šentjakobci ob priliki obletnice ujedinjenja v četrtek 30. nov. ob 8. uri zvečer v dvorani kazine, je splošno po Ljubljani. Saj bo pred široko javnost v našem mestu privrati stopil kapelnik in pevovodja g. Danilo Bučar in nam pokazal, kaj zmora talent in jeklena vztrajnost in požrtvovalnost. G. Bučarju se je posrečilo zbrati okrog sebe prvovrstne godbenike, pevke in pevce in njegov uspeh svojega večmesečnega nemornega delovanja pokaže v četrtek. Na vspeh so najpriljubnejši komadi iz narodnih pesmi, operet in oper, poleg tega tudi Schwabova »Zlata kraljica«, ki jo izvalja mečani zbor s spremljevanjem orkestra. Sopran solo pole g. Vidmarjeva. Prireditelj se vrši pri pogrnljenih mizah, strežbo šentjakobske gospe in gospodične. Preskrbljeno je torej najbolje za dušo in telo, zato vam napredno obljubimo, da se večera udeležite v čim največjem številu. Ako bi kdo ne prejel vabila pa bi se rad udeležil omenjene prireditve, dobi ga v kavarni Zalaznik ali šentjakobski knjižnici. Vstopnina pet dinarjev za osebo.

Zepet smrtna nesreča v planinah.

V Kamniških planinah pod Grintovcem se je ponesrečil večer obče priljubljeni sportnik jurist g. Josip Turk iz znane ljubljanske rodbine. Nahajal se je v večji družbi. Na sedlu se je oddaljil od nje proti Grintovcu. Med potjo mu je hipoma izpodrsnilo, sneg je bil namreč zmrazil in leden, in padel je v prepad. Z veliko nevarnostjo so se mu mogli večerjati približati, da so ugotovili, da mu ni več pomoči — rana na glavi je bila smrtna! Danes zjutraj je odšla na sedlo ekspedicija, da prepelje truplo v Ljubljano. Na izrečno izraženo željo podamo podrobnosti še le, ko dobimo avt. poročilo s poučene strani. Ponesrečeni Josip Turk je bil izredno simpatičen mladenič, priljubljen povsod, zlasti pa v sportnih krogih. Bil je velik ljubitelj sporta in navdušen planinec. Z veliko vneto in navdušenjem je sodeloval pri raznih društvi in prireditvah, kjer ga bodo povsod zelo pogrešali. Pokojniku bodi ohranjen časten spomin, njegovi težko prizadeti rodbini, ki je z njim izgubila svojo nado in ponos, naše iskreno sožalje.

TURISTIKA IN SPORT.

SPRAVNA NOGOMETNA TEKMA MED ZAGREBOM IN PRAGO.

— **Zagreb, 25. nov. Gradjanski :** Viktorija Žitkov 1 : 4 Drugi dan 26. t. m. rev. tekma 2 : 2. Tekmo je »nepristransko« sodil g. Bašković. O tekmi in sploh o škandaloznih razmerah v zagrebškem savezu smo izvedeli zanimive stvari. Kakor znano je bila tekma inicijativa, da se ublaži ostro nasprotje oz. bojkot Čehov proti Jugoslaviji, ki so ga izvalili radi surove igre Zagrebčanov ob priliki tekme med reprezentancama Jugoslavije in Češke. V ta namen je odpotela Č. F. A. S. v Zagreb svojega zastopnika, da se poravnava spor in obnovi prijateljski stiki med obema narodoma. Viktorija Žitkov je igrala izvanredno lepo in fino, med tem, ko je Gradjanski igral tako surovo, da so hoteli Čehi oditi zopet v Igrišča, in se je zastopnik Č. F. A. S. izrazil, da se da ni niti misliti na sanacijo športnih stikov med Jug. in Češko. Tako daleč je pripravljen naš sponosor imenovan »Gradjanski«. Kakšne razmere pa vladajo v zagrebškem nog. Savezu, o tem bomo še poročali.

— **INOZEMSKÉ NOGOMETNE TEKME.** Dunaj, 26. novembra. Tekme med Dunajem in Gradcem je končala 9 : 0 (4 : 0). Dunajčani so nastopili z drugo garnituro, ker je I. igrala proti Madžarski.

— **Budimpešta, 26. novembra.** Avstrija : Madžarska 2 : 1 (0 : 1). Tekma se je vršila pri lepem vremenu, ob navzočnosti 35.000 ljudi in je bila pravo razočaranje, ker se je splošno računalo na zmago Madžarov zlasti, ker so vodili že z 1 : 0.

— **Praga, 26. novembra.** Ob slabem vremenu v navzočnosti 12.000 gledalcev. je končala tekma med Slavijo in Sparto neodločno 0 : 0.

— **Ilirija : Jadran 9:1 (6:0).** Natančnejše poročilo jutri.

— **Maribor.** Primorje : Mariborski sportni klub 6:5. Primorje brez Vrančiča, Birse in Pavleca.

— **Smučarski & sankski odsek S. K. Mrtve** skicuje jutri t. l. 28. t. m. ob 18. uri nujno kratko sejo v sobi »Sportne Zveze« (Narodni dom). Udeležba je dolžnost. — Tajnica.

Najnovejša poročila.

Balkanski blok ne obstoja.

DR. NINČIĆ O BALKANSKI ZVEZI. — VPRAŠANJE MORSKIH OZIN. — SE-STANEK Z DR. BENEŠEM.

— **Lausanne, 27. novembra.** (Havas) Jugoslovanski minister zunanjih zadev dr. Ninčić je naglašal povodom razprave o vprašanju morskih ozin: »Moramo vztrajati na tem, da morajo biti ožine za trgovinske ladje absolutno popolnoma svobodne.«

Z ozirom na vesti in komentarje njegovega, v najbližjem času se vršega sestanka z dr. Benešem je dr. Ninčić izjavil, da je treba te vesti označiti za fantastične. Že povodom sestanka v Beogradu so bile med njim in dr. Benešem ugovorjene vse smernice. Gotovo je, da se sestane v kakem švicarskem mestu z dr. Benešem, da ž njim nadaljne direktive razmotriva in nadaljuje diskusijo. Ta metoda, ki je najboljša, se je izborna obnesla.

Končno je dr. Ninčić z odločnostjo zanikal obstoj oziroma ustvaritev balkanskega bloka. Delegacije posameznih balkanskih držav vzdržujejo sicer med seboj najboljšo stike, toda vsaka izmed njih želi popolno svobodo akcije.

RAZŠIRJENJE MALE ANTANTE

VSTOP GRŠKE IN POLJSKE V MALO ANTANTO.

— **Pariz, 26. novembra.** (Izv.) Beogradski dopisnik »Matina« javlja, da je osebno iz najbližjih krogov zunanjega ministra izvedel zanesljivo informacijo o načrtu razširjenja male antante. Zunanji minister dr. Ninčić je izdelal načrt za razširjenje male antante na popolnoma novi podlagi. Poljska in Grška vstopita v malo antanto. Mala antanta bi bila na podlagi tega načrta močnejša in trden državni blok med Zapadom in Vzhodom. Glavni cilj tega bloka bi bila ohranitev miru in obramba mirovnih pogodb. Način izvedbe tega načrta je prepuščen dr. Ninčiću. Češki zunanji minister dr. Beneš je obljubil dr. Ninčiću svojo popolno podporo.

NOVI NOTRANJJI ZAPLETILJAJ NA GRŠKEM.

PRED VOJAŠKO VLADO NA GRŠKEM.

— **Atene, 25. novembra.** (Havas) Krokidas objavlja, da je kabinet demisioniral. Situacija je zelo komplicirana. Vojaške oblasti zavzemajo neizprosno stališče v vprašanju oficirjev, obtoženih radi veleizdaje.

— **Atene, 26. novembra.** (Izv.) Polkovnik Gonastas, ki je bil duša revolucionarnega gibanja, je prevzel v imenu revolucionarnega odbora sestavo novo vlade. Grški poslanik v Bernu Aleksandris prevzema vodstvo zunanjega ministristva. Noben ugleden in vpliven vezirist ne vstopi v vlado.

— **Atene, 26. novembra.** (Izv.) Krokidasov kabinet je odstopil vsled spora z revolucionarnim komitejem in vprašanju ministrov, ki so obtoženi radi veleizdajstva. Predsednik revolucionarnega komiteja Plastiras in Kadikirkos sta odstopila kot člana revolucionarnega komiteja. Notranja situacija se poestrjuje.

Borzna poročila.

— **Zagreb, 27. nov. (Izv.)** Zaključek. Devize: Curih 11.65, 11.75. Pariz 4.485, 4.533. London 280.50, 285.50. Berlin 0.925, 0.973. Praga 198.50, 201.50. Trst 297.—, 301.—. Newyork 61.50, 62.50.

— **Curih, 27. novembra.** (Izv.) Dnašnja predborza: Zagreb 1.80, Berlin 0.070, Dunaj 0.0075. Praga 16.95, Milan 25.60, London 24.16. Pariz 38.40, New York 5.37, Bukarešta 3.45, Sofija 3.90, Budimpešta 0.2275.

Glavni urednik:
RASTO PUSTOSLEMŠEK.
Odgovorni urednik:
Valentin Kopitar.

Potnika

dobro vpljenega v galanterijski stroki sprejeme veletrgovina. — Ponudbe pod »Guma« na anonončno družbo A. Com any, Kongresni trg 3-1, 10277

Proda se parni stroj

4-5 konjskih sil, popolnoma nov in kompresor za mraz in led, kompletna naprava. Ogleda se pri Produktivni zadrugi Ježica pri Ljubljani. 10278

Nosite zaradi njihovih velikih prednosti **PALMA** kaučuk potpetnike in potplate

Bronelle!

Prvo ršino blago v vsaki množini nudi razpošilja. Cena po dogovoru. Ivan Kovak, Sv. Lenart št. 14, p. Brežice.

Za 1100 Din.

se prodaja nova, moderna, črna zimska suknja. Polze se v Selenbu govi ulici 6, krojaška delavnica I. nadstropje. 10285

Eleganten damski kožuh

(Fiegerjacke) popolnoma nov, se ceno prodaja. Müller, Dunajska cesta 25 od 2-5. pop. 10286

Išče se za takoj samostojna kuharica

ebenem gospodinja z dobrimi spricvali. Ponudbe na Frano Jakič, Karlovac. 10281

Beležni koledar

Umetniški atelje **Via** je izdelal beležni koledar za leto 1923 z originalno risbo E. Kralja. V razprodaji je na drobno in debelo v knjižarni **Novo založbo** v Ljubljani. C na komadu Din. 17, po pošti Din. 18-50. 10279

Kupi se kompletna oprema

tudi perilo, za večje število sob z eno ali dvema posteljama. Razven tega tudi jedilno in kuhinjsko opremo za večje gospodinjstvo. Natančno obrazložene ponudbe na upravo Slov. Naroda pod „Dobro ohranjeno 10269“.

Zimska sezona! Lasni izdelki!

Manufaktur - Moda - Konfekcija
Drago Schwab
LJUBLJANA, Dvorni trg št. 3
priporoča specijelno sezonske izdelke, kakor zimske suknje, raglane, modae in športne obleke, usnjene suknjice in raglane (za avtomobiliste), čopice, zimske perilo itd. itd.
Izdelava po meri v lastnem modnem salonu.

BARVE! BARVE!

Prvovrstne mineralne in zemeljske barve nemške provenijence

garantirano kemično čiste

nudi po brezkonkurenčnih cenah, dokler traja zaloga iz skladišča v Zagrebu

„TITAN“

importno - eksportno društvo
ZAGREB
Interurb. tel. 20-44. Ilica 44. Brzjavlj: MAGO.

Sprejemem

na opoldansko hrano dame in gospode iz boljših krogov. Naslov pove uprave Slov. Naroda. 1243

Stanovanje

išče gospodično za takoj s kako gospodično ali kakšno koli. Ponudbe pod „Solidna 10270“ na upravo Slov. Naroda. 10270

25%

plača solidno podjetje za posojilo od Din 10.000— na 1 leto. Garancija prvovrstna. Ponudbe pod „Prvo ršina 10182“ na upr. Slov. Naroda. 10182

Proda se

nov moderni damski pašč iz finega sukna za 2200 K. I-totam se prodaja ceno za rabljen črni damski plašč. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 10219

Mesečna soba

meblovana ali nemeblovana s strogo separatnim vvhodom, se išče za takoj. Cena posrarska stvar. Ponudbe pod „Dobro plačilo 10224“ na upr. Sl. Nar. 10224

Blagajničarke

za Maribor in Kranj se iščejo. Ponudbe na poštni predi št. 160. 10227

Proda se mizararska trakovna žaga

v dobrem stanu. Avgust Povše, mizar, Vič pri Ljubljani. 10210

Trgovski pomočnik

za skladišče se sprejme v veletrgovini Ed. Suppanz, Pristava. 10244

Iščem spretnega potnika

zmožnega slov., hrv. in nem. jezika, ki je že poloval in ima zveze s stavbenimi podjetniki in industrijskimi krogi. Ponudbe pod „Fin nastop“ na An. zavod Drago Beseljak, Ljubljana, Sodna ulica št. 5. 10217

Korespondentkinja

strojeniska s popolnim znanjem srpsko-hrv., njemačko, talijansko in priključno slov. jezika, njemačke i hrvatske stenografije, kao i svim ostalim uredskim poslovima traži stalno namještenje. Ponudbe pod „S. D. 10200“ na upr. Slov. Naroda. 10200

Sprejme se:

knjižgovodkinjo zajedno korespondentkinjo dobro moč, nekaj mehanikov in stavbenih ključavničarjev, 1 mizarin, 2 valenca i brusarja (poiklarja). TRIBUNA, Ljubljana, Karlovska c. št. 4. 10223

Proda se

v Kranju ca. 80.000 komadov prvovrstne opeke in ca. 200 kg pločnatoga železa 6x45 mm za vezl. Ponudbe: Zad. ug. Narodni dom, Kranj. 10149

Kdo? Kdo?

sprejme dva neoženjena akademika čudorednega ponašanja s 1. decembrom na stanovanje in z jutitkom. Plemenita srca naj se oglašijo pod „SODOBNO-10222“ na upravo Sl. Naroda. 10222

Svarilo.

Ivan Meznarčič p sestriku in gostinčar v Metliki, svarim vsakogar kateri bi kaj dal na moje ime mojemu sinu Josipu Meznarčiču bodi si v denarju ali v blagu da nisem plačnik za njega.

IVAN MEZNARČIČ, posest. in gost. v Metliki št. 9.

Na prodaji:

Goerz Trieder, 8 x Zlata veržica, 170 cm dolga 18-karatsna zlata ura s pokrovom. Istotam se tudi prodaja: enonadstropna, v lesem zatišju, brez praha, z velikim sadnim vrtom, asajenim z zlatim sadem, oddaljen tri minute od jezera.

Lahka kočija, enovprezna in zelo lahke zimske sanje, pripravne. Nadalje se ceno odda:

Samokres in krasno izdelana lovška puška za kroglo z izredno kakovostno municijo. Flobert. Ponudbe na upravo Slov. Naroda pod „št. 10154“.

Olivno olje

garantirano čisto brez vsake primesi pošilja proti plačilu po pošti ali železnici v pločevinasti posodah Adam Pestorič, Zveznika (Boka Kotorska). 9818

Okraske in svečke za božično drevo

na dohelo najceneje pri L. Pevalek Ljubljana Zidovska ulica 4.

Stanovanje

2-3 sob v novi hiši ali v l. po možnosti v bližini Tržške ceste išče mirna stanika brez otrok. Ponudbe pod „B izu Tržške ceste 10174“ na upravo Slov. Naroda. 10174

Čreva

vseh vrst za kranj, krvave in jetrne klobase, na bol se kakov. ali no najnižjih cenah vedno na zaogri pri JOSIPU BERGMAN, Ljubljana, Poljanska cesta 85. Ravnotam se kupuje surov in stoleten loj po najvišjih dnevnih cenah. 10189

Krojaški pomočnik

se sprejme za malo delo pri Simon Kilmancu, Ljubljana, Selenburgova ulica št. 6. 10201

Premog in cement

stalo na razpolago pri tvrdki H. Petrič, Ljubljana, Dunajska cesta 33. skladišče „Ba kan“. 9787

Pročlaja se

u Reichenburgu posjed i to 6 i pol rali oranice, livad: i pašnjaka u jednom kompleksu, a 6 rali mlade sume prikladne za sječu u jednom komadu. Od željezničke postaje Reichenburg posjed je udaljen 20 minuta hoda; uz posjed teče potok, u kojem imade i pre-o lieta dosta vode. Kuće nima, no imade štala za bago. Cijena je umjer na. Upite štati na Jurja Cenana, Zagreb, Ribnjak 12. 10060

Potrjim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, znancom in prijateljem tužno vest, da je naša iskreno ljubljena hčerka, sestra, svakinja, gospodična

Minka Osana

učiteljica

danes 27. t. m. ob 5. uri zjutraj po dolgi mučni bolezni v 25. letu starosti mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb nepozabne ranice se vrši v torek 28. t. m. ob pol treh popoldne iz hiše žalosti, Gledališka ul. 10, na pokopališče k Sv. Križu.

Drago pokopnico priporočamo v blag spomin!

V LJUBLJANI, dne 27. novembra 1922.

Žalu'ochi ostali.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom in znancom tužno vest, da je naš preljubljeni in dobri soprog, sin, brat, svak in stric, gospod

Ciril Prijatelj

strokovni uradnik Kmetijske družbe

danes dne 27. novembra 1922 ob 4. uri zjutraj po dolgi in mukepolni bolezni, previden s tolažili sv. vere v 30. letu starosti, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabne pokojnika se boče vrši v torek, dne 28. novembra 1922 ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti Dalmatinova ulica št. 1 na pokopališče k Sv. Križu.

Bodi mu ohranjen blag spomin.

V Ljubljani, dne 27. novembra 1922.

Fran in Marija Prijatelj, starši. Mica rol. Kenda, soproga. Frano, Joško, Stanko, Torček, bratje. Ivanka Omahen, sestra. Mihael Omahen, svak. Darinka in Marija Prijatelj, svakinje. — Duško Omahen, Miklavžek Prijatelj, nečaka.

Brez posebnega obvestila.

Dne 26. t. m. ob 3 zjutraj je ostavila nas in našo dolino solz po dolgi mučni bolezni v starosti 64 let, naša ljubljena in ljubeča mati, stara mati in tašča, gospa

Marija Gruden

lesna industrijalka v Sodražici-Vince.

Pogreb se bo vrši v torek, dne 28. t. m. ob 8. zjutraj iz Vinc na pokopališče v Sodražici.

BLAG JE SPOMIN!

V Sodražici-Vince, dne 26. novembra 1922.

Rodbini Brtoncelj in Koder.

Jadranska banka - Beograd.

Delniška glavnica: Din 60,000.000.-

Rezerva: Din 30,000.000.-

Podružnice:

Bled, Caviat, Celje, Dubrovnik, Hercegnovi, Jelsa, Jesenice, Korčula, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Prevalje, Sarajevo, Split, Šibenik, Tržič, Zagreb.

Amerikanski oddelek.

Naslov za brzjave: Jadranska.

Afiliirani zavodi:

Jadranska banka: Trst, Opatija, Wien, Zadar.

Frank Sakser State Bank, Cortlandt Street 82, New-York City.

Banque Yugoslave de Chile, Valparaíso, Antefogasta, Punta Arenas, Puerto Natales, Porvenir.

Specijalni krojački
modni atelje
Andrej Žnidar, v Rebrli št. 11
 vhod s Staroga trga.

Prodaja konj.

V torek, 28. t. m. ob 10. dopoldne, bo komisija za prodajo živine, dobljena na račun vojne odškodnine prodajala na javni dražbi v Trnovem v Mušakovi vojašnici v Ljubljani par konj, došli iz Nemčije. Pogoji se razglase ob pričetku dražbe.

Ljubljana, dne 28. avgusta 1922.

Razglas.

V pisarni avto-odreda IV. armijske oblasti v Zagrebu (Jelačeva vojašnica) se bo vršila dne 22., 23., 24. in 25. decembra 1922 in na iste dneve prihodnjih mesecev 1. 1923 vsakokrat ob 8 uri dopoldne javna ustmena dražba za prodajo 34 avtomobilov in sicer:

8 osebnih avtomobilov: Renault IV-39, Nesslerdorfer IV-45, Kauria-Klement IV-172, Fiat IV-179, IV-262, Daimler IV-247, Gregorije IV-257, Kottinental IV-299.

25 tovornih avtomobilov: Graf-Stift IV-25, IV-32, IV-36, IV-55, IV-84, IV-86, IV-426, H. A. G. IV-49, Nesslerdorfer IV-68, Puch IV-627, Benz IV-636, Fiat IV-116, IV-216, IV-233, IV-234, IV-295, IV-512, IV-603, IV-618, Saurer IV-134, IV-307, IV-521, IV-564, Waff IV-599.

1 motorno kolo IV-567.

Raznih delov od demontiranih avtomobilov III. kategorije in sicer po nalogu gospoda ministra vojne in mornarice A. A. br. 2689 od 16. septembra 1921 in komandanta IV. armijske oblasti 1. br. 6640 od 21. novembra tekočega leta.

Pogoji za to dražbo kakor tudi avtomobili, ki se bodo prodajali, so razvidni vsakodnevno med uradnimi urami v Avto odredu IV. armijske oblasti v Zagrebu v Jelačevi vojašnici do dneva dražbe.

Vsaki licitant položi pred dražbo kavcijo in sicer:

a) Podaniki kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev 5% od označene početne vrednosti za dražbo za vsaki avtomobil in

b) Inozemci 10% od označene početne vrednosti za dražbo za vsaki avtomobil.

Kavcije onih licitantov, kateri so izlicitirali vsaki posamezni avtomobil, zadržale se bodo do konca dražbe, ostalim pa se takoj vrnejo.

Pozivljajo se vsi zainteresirani, da prisostvujejo tej dražbi.

Iz pisarne komande IV. armijske oblasti 1. br. 6640 v Zagrebu.

SOBA.

Gorpa sice soba s posebnim vvhodom. Ponudbe na upravo Slov. Naroda pod S. I. 10237*.

Prodaja se njiva

2 joha velika, meter Din. 10. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 10069

Bežične in noveletne razglednice

na dobole na'coneje pri L. PEVALEK, Ljubljana, Židovska ulica 4.

Trstje

za strope izdeluim z najmoder. nimi stroji in iz najboljšega materiala ter dobavljam v vsaki množini po najnižji ceni.

L. Jugoslovanska tvornica Balka Jos. R. Puh, Ljubljana, Gradniška ulica 22. Telef. 513

Čepi trgovski lokali s skladišči

takoj na razpolago kupcu dvonadstropne hiše s staro dobro vveljavljeno trgovino v središču mesta Ljubljane na zelo prometni točki. — Ponudbe pod „Zmerna cena“ na An. zavod Drago Beseljak, Ljubljana, Sodna 5. 10234

PERJE

vsak čas po najnižjih cenah pri

E. VAJDA.

IZVOZ DVAJACINE IN PERUTNINE: ČAKOVEC, Medjimurje, Jugoslavija.

Brzjavci. VAJDA, Čakovec, telef. 59

BENCIN

b r e z

TROŠARINE

dobavlja takoj!

„MARA“

Mariborska rafinerija

MARIBOR.

Sukno

za promenadne in športne obleke v bogati izbiri

A. & E. Skabernè Ljubljana, Mestni trg 10

PERILO

za dame, gospode in otroke po znižanih cenah pri

A. Šinkovc in K. Soss LJUBLJANA, Mestni trg 19.

Za velesemenj prepozno dospelo, se prodaja sedaj po znižanih cenah.

JEDILNO ORODJE

najmodernejši fazon v kasetah in brez kaset, Kina srebro, Berndorf I. vrste in pravo srebro.

JOS. SELOVIN — ČUDEN

trgovina z zlatino, srebrnino, z urami in šivalnimi stroji v Ljubljani, Mestni trg 13.

Naznanilo otvoritve.

Podpisana tvrdka je prevzela z današnjim dnem trgovino s specerijskim in kolonijalnim blagom ter zalogo rudninskih voda od tvrdke Julij Elbert v Ljubljani, Kongresni trg št. 14. Prodajala bodeva vse te predmete po brezkonkurenčnih cenah.

Za mnogobrojen obisk se slavnemu občinstvu najtopleje priporočava ter beleživa z velespoštovanjem.

Černak & Komp.

Zahtevajte

„MEDICINAL KONJAK“

z znamko

„ALKO — modri križec“

in najfinejše krem likerje!

„ALKO“, LJUBLJANA, KOLIZEJ.

Prvi dobitnik natečaja NESTLOVE ČOKOLADE je dobila

gospica Anka Pacić

BEOGRAD, Studenička 31.

ki je prva zbrala popolno kolekcijo vseh 72 različnih sličic, nahajajoših se v tabletah ČOKOLADE NESTLE in ima zadostitev, da gre v Pariz in nazaj v vagonu Lit (prvi razred) na stroške KOMPANIJE NESTLE.

Kdo želi dobiti salonsko garnituro?

Kdo še od 81 dobitkov, ki slede?

Da se to dobi, treba je zbrati kolekcijo 72 sličic, ki se nahajajo v tabletah

mlečne ČOKOLADE NESTLE.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Ustanovljena 1900.

Delniška glavica in rezervni zakladi cca K 150.000.000.—.

Čekovni račun: št. 10.509.

Brzjavni naslov: Banka Ljubljana. Tel. št. 261 in 413.

Se priporoča za vse v bančno široko spadajoče posle.

Obreštuje vloge najugodnejše.

Prodaja srečke razredne loterije.

Podružnice:

Brezice, Celje, Gorica, Kranj, Maribor, Metković, Novi sad, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst.

IMPORT — „TRIGLAV“ — EXPORT

Telefon štev.: 17115

Alster 1119

G. m. b. H.

Dresden-A Zinzendorfstrasse 2/b

Podružnica: Hamburg, Steindamm 76

Brzjavci:

Triglav-Dresden

Triglav-Hamburg

Pisarna

Ljubljana, Krekov trg štev. 10/1.

Telefon štev.: 163.

Brzjavci: Triglavimport-Ljubljana.

IMPORT:

Stroji za poljedelstvo in obrt, železnice in orodje,

kemikalije, droge, papir, modra galica, steklo, itd. itd.

Potrbiščne vseh vrst za urinarje.

Važno za potovalce v Nemčijo:

Naša pisarna je vedno na razpolago za izročilo vaše korespondence v vseh tujih jeziki.

Za časa vašega bivanja v Nemčiji dajte nasloviti korespondenco pod vašim imenom na našo tvrdko.

Preskrbimo vam dovoljenje za potovanje od nemških oblasti in olajšamo vaš promet z bankami.

Preskrbimo vam stanovanja in smo vam v vsakem oziru na razpolago.

EXPORT:

Živa in zaklana živalna, deželni pridelki vseh vrst, žita, suhe slive, zdravilna zelišča, rudnine itd. itd.

Poslužujte se naše tvrdke!